

INFORMACJA

O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

MIASTA SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

2018

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach

Spis treści:

I.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych	4
2.	Szczepienia ochronne	16
II.	Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	28
1.	Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą	29
2.	Podmioty lecznicze jako zakłady pracy	32
III.	Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności	33
1.	Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz suplementów diety	35
2.	Powiadomienia typu RASFF i RAPEX	37
3.	Zakłady produkcyjne	39
4.	Obiekty obrotu żywnością	39
5.	Zakłady żywienia zbiorowego	41
6.	Środki transportu żywności	42
IV.	Jakość wody	43
1.	Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	43
2.	Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella	44
3.	Baseny kąpielowe	45
V.	Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej	47
1.	Obiekty użyteczności publicznej	49
2.	Gospodarka odpadami komunalnymi	57
3.	Akcje deratyzacyjne	58
VI.	Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych	59
1.	Żłobki i kluby dziecięce	60
2.	Placówki wychowania przedszkolnego	60
3.	Szkoły	62
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	64
1.	Stan sanitarno - higieniczny zakładów pracy	64
2.	Choroby zawodowe	67
VIII.	Interwencje mieszkańców miasta	69

IX. Środki zastępcze	72
X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	73
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, programy edukacyjne i akcje prozdrowotne	80

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych

Nadzór epidemiologiczny sprawowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach nad zakażeniami, zatruciami, chorobami zakaźnymi, podobnie jak w latach ubiegłych, oparty był na obowiązku zgłaszania do organów inspekcji sanitarnej przez lekarzy przypadków zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz przez kierowników laboratoriów dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

Ponadto w roku 2018 wprowadzono ustawowy obowiązek zgłaszania przez podmioty lecznicze zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Sytuację epidemiologiczną na nadzorowanym terenie w roku 2018, podobnie jak w roku ubiegłym, należy uznać jako ogólnie dobrą.

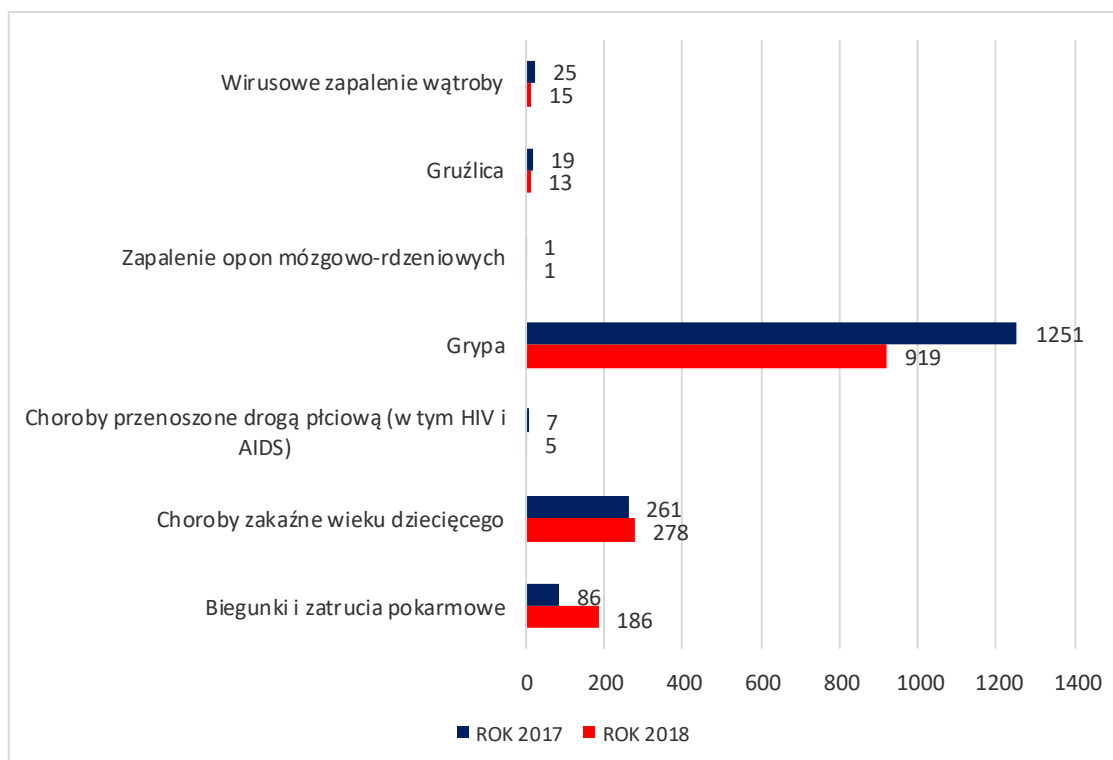
W ciągu ostatnich lat dominującym czynnikiem zakaźnym były infekcje wirusowe. W roku 2018 zarejestrowano ogółem **1620 przypadków zachorowań na choroby zakaźne**. Największą liczbę zachorowań wywołał wirus **grypy** - **919** przypadków oraz wirus **ospy wietrznej** - **228** przypadków.

Najczęstszą przyczyną hospitalizacji również były infekcje wirusowe, z powodu których hospitalizowano 54 osoby. Ogółem **hospitalizowano 127 osób**, głównie z powodu zakażeń układu pokarmowego, co stanowi **7,84%** wszystkich zarejestrowanych przypadków chorób zakaźnych

Odnotowano **2 zgony** z powodu choroby zakaźnej, w tym jeden z powodu zakażenia **prątkiem gruźlicy**, a drugi z powodu zakażenia bakterią **Neisseria meningitidis**.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania zachorowań na wybrane jednostki chorobowe oraz porównanie z rokiem 2017 przedstawiono w formie poniższych wykresów.

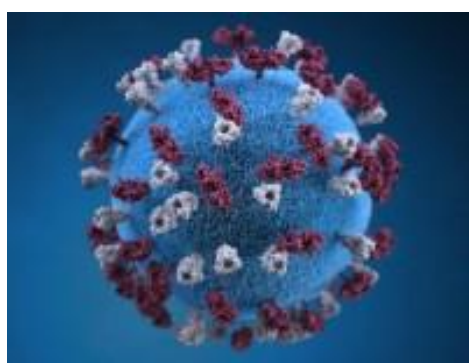
Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto **liczbę ludności** na terenie Siemianowic Śląskich, stan na 30.09.2018r. według GUS, **wynoszącą 67 523**.

Zgłoszone przypadki zachorowań na wybrane jednostki chorobowe w latach 2017-2018 na terenie miasta

Podobnie jak w latach poprzednich prowadzono weryfikację zgłaszalności chorób zakaźnych i zakażeń na podstawie zgłoszeń otrzymywanych kwartalnie z Narodowego Funduszu Zdrowia.

W roku 2018 nie stwierdzano dużej liczby niezgodności w zakresie zgłaszalności

Wirus odry

chorób zakaźnych. W wyniku analizy PPIS w Katowicach przeprowadził kontrolę w **1 podmiocie leczniczym**, która potwierdziła niezgodności. Powyższe skutkowało wydaniem zaleceń. Ponadto do kierowników **7 podmiotów leczniczych**, w których stwierdzono niezgodności wystosowano wystąpienia.

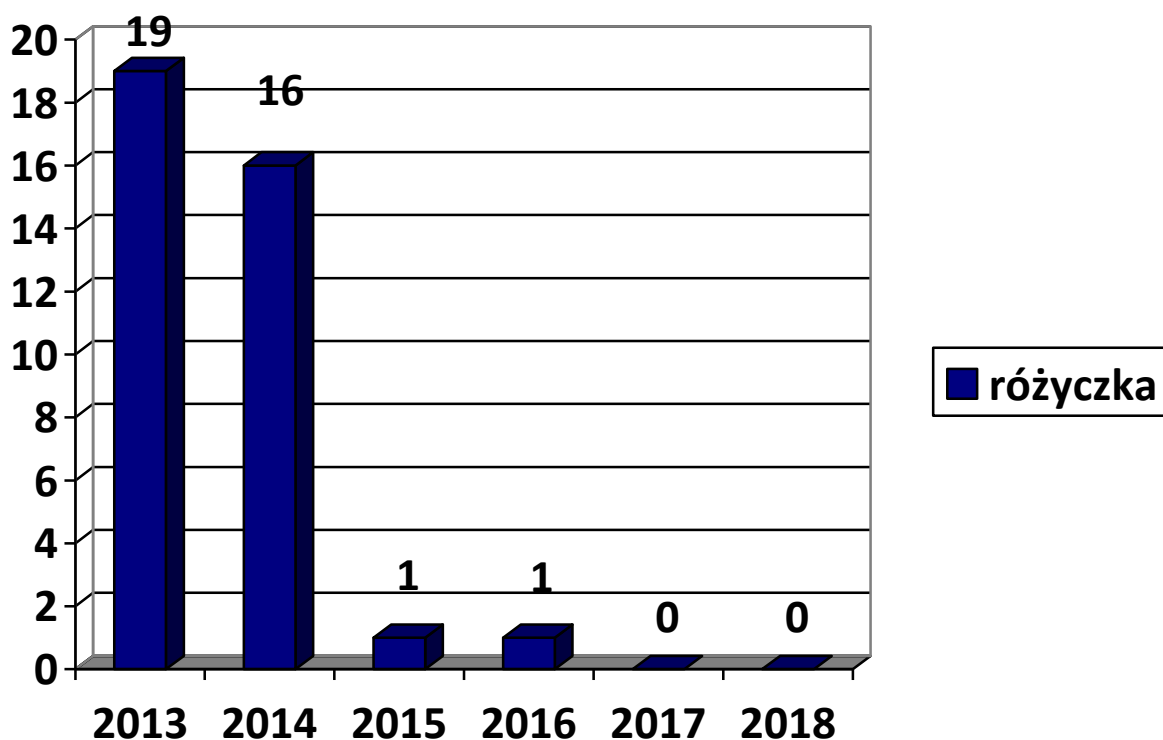
Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis)

Programem **eradykacji** tj. całkowitym wyeliminowaniem choroby zakaźnej na świecie oraz **eliminacji** tj. brakiem zakażeń na terenie kraju z możliwością zawleczenia choroby z zagranicy, objęte są choroby zakaźne występujące jedynie u człowieka, którym zapobiegać można poprzez stosowanie szczepień ochronnych.

Od roku 2013 na terenie miasta Siemianowice Śląskie **nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na odrę oraz poliomyelitis (nagminne porażenie dziecięce).**

W latach 2018 i 2017 nie zarejestrowano zachorowań **na różyczkę**, a w latach wcześniejszych tj. od roku 2013 do 2015 rejestrowano spadek zachorowań.

Zachorowania na różyczkę w latach 2013 – 2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie (liczba zachorowań).

Choroby zakaźne wieku dziecięcego

W roku 2018 jak i w latach poprzednich dominującym czynnikiem chorobotwórczym wśród chorób zakaźnych wieku dziecięcego był wirus **ospy wietrznej**.

W latach 2014-2015 rejestrowano dużą liczbę zachorowań na ospę wietrzną - 496 i 483 przypadków, co daje wskaźnik zapadalności odpowiednio 722,97 i 703,73 na 100 000 mieszkańców. Po znacznym spadku zachorowań w 2016 roku – 200 przypadków (wskaźnik zapadalności 294,07) nastąpił nieznaczny wzrost tj. 224 przypadki w 2017 roku (wskaźnik zapadalności 330,82) i **228 przypadków w 2018 roku** (wskaźnik zapadalności 337,66).

Zachorowaniom można zapobiegać poprzez szczepienia. Obowiązkowe szczepienia p/ ospie wietrznej są przeznaczone tylko dla osób w wybranych grupach ryzyka. Zachorowania w większości dotyczyły dzieci do 9 roku życia, żadna z osób nie była szczepiona p/ospie wietrznej.

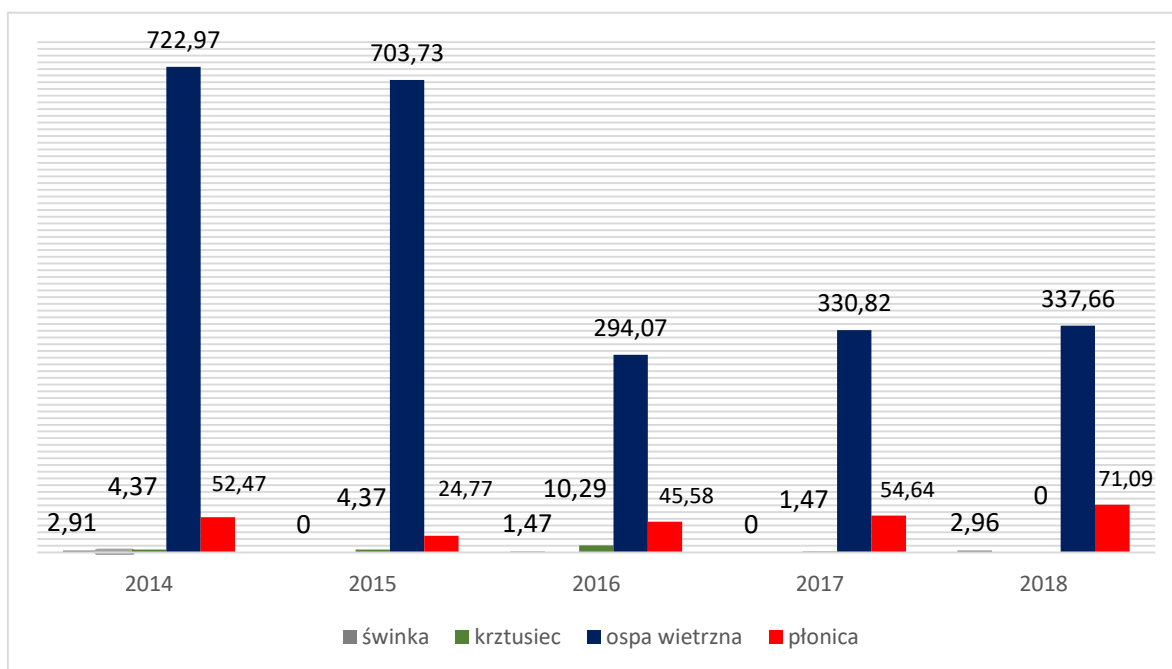
Zapadalność na ospę wietrzną zarejestrowana w zakresie danych epidemiologicznych dla całego kraju w roku 2018 wynosiła 389,27/100 000 mieszkańców.

W minionym roku zarejestrowano **2 przypadki zachorowań na świnkę** (wskaźnik zapadalności 2,96). Zachorowało 4 letnie dziecko zaszczepione 1 dawką p/śwince oraz nieszczepiony 22 – letni mężczyzna.

Nie zarejestrowano zachorowania na krztusiec.

W odniesieniu do zachorowań **na płonicę** stwierdzono, że po spadku w 2015 roku nastąpił **wzrost zachorowań** i w 2018 roku odnotowano **48 zachorowań** (71,09/100 000).

Na terenie kraju w 2018 roku zachorowania na płonicę kształtowały się na poziomie niższym, wskaźnik wynosił 48,87/100 000.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego w latach 2014-2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie (wskaźnik zapadalności na 100 000 ludności – świnka, krztusiec, ospa wietrzna, płonica).

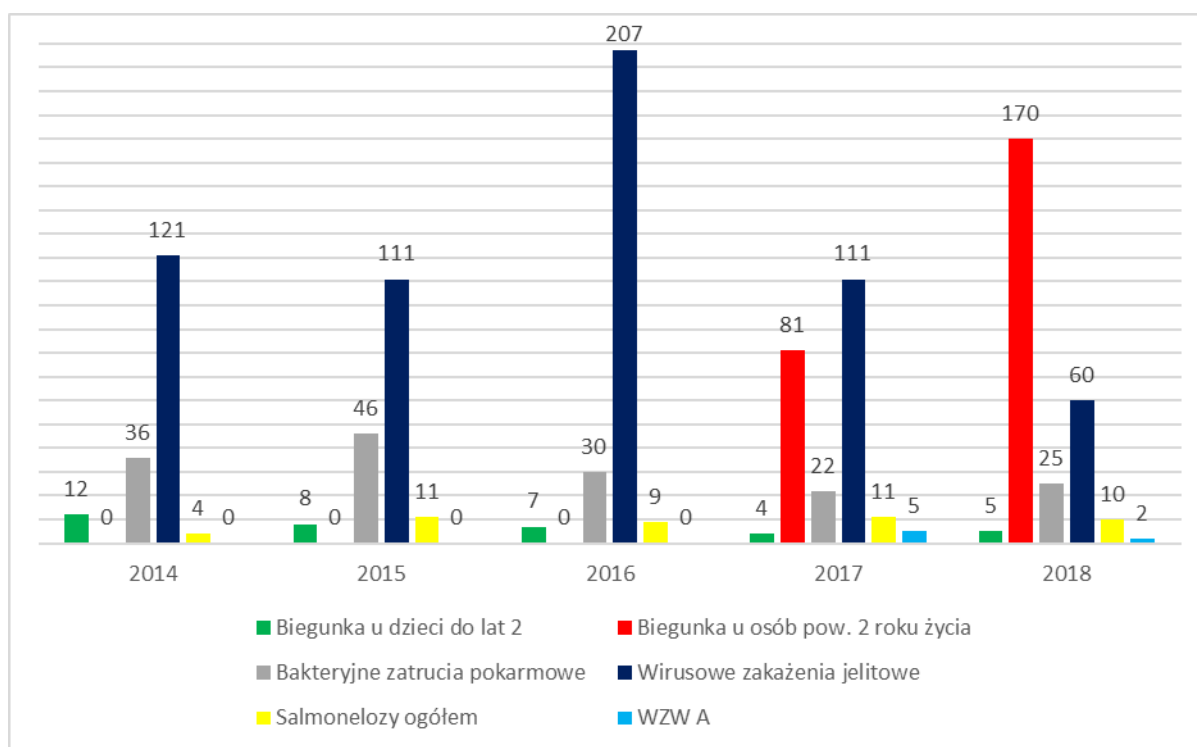
Choroby przenoszone drogą pokarmową

W roku 2018 wśród chorób przenoszonych drogą pokarmową **największą liczbę zachorowań** z tendencją wzrostową do roku ubiegłego odnotowano w przypadku **biegunek powyżej 2 roku życia - 170 zachorowań** (wskaźnik zapadalności 251,77), w roku 2017 - zanotowano 81 zachorowań (wskaźnik zapadalności 119,63).

Zachorowania na **biegunki u dzieci do lat 2**, utrzymywały się podobnie jak w latach poprzednich na niskim poziomie, zarejestrowano **5 przypadków**, wskaźnik zapadalności wyniósł 28,45/10000. W 2017 roku odnotowano 4 przypadki, wskaźnik zapadalności wyniósł 30,76/10000.

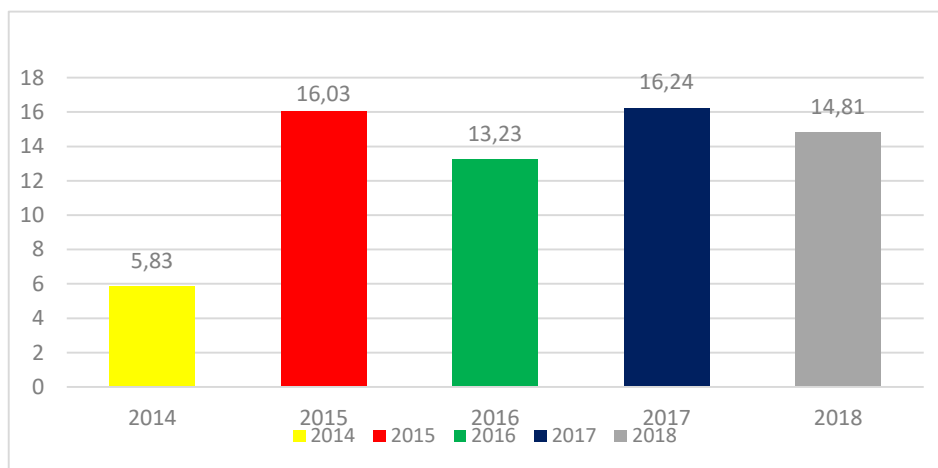
Wirusowe zakażenia jelitowe były od 2014 roku dominującą jednostką w tej grupie chorób. Spadek zachorowań nastąpił od 2017 roku i dotyczył także minionego roku, w którym zarejestrowano **60 zachorowań** (w 2017 roku – 111), **w tym 34 dotyczyło dzieci do lat 2**. Wskaźnik zapadalności w 2018 roku wyniósł 88,86/100 000.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono, że u **31 osób przyczyną zachorowania były rotawirusy**.

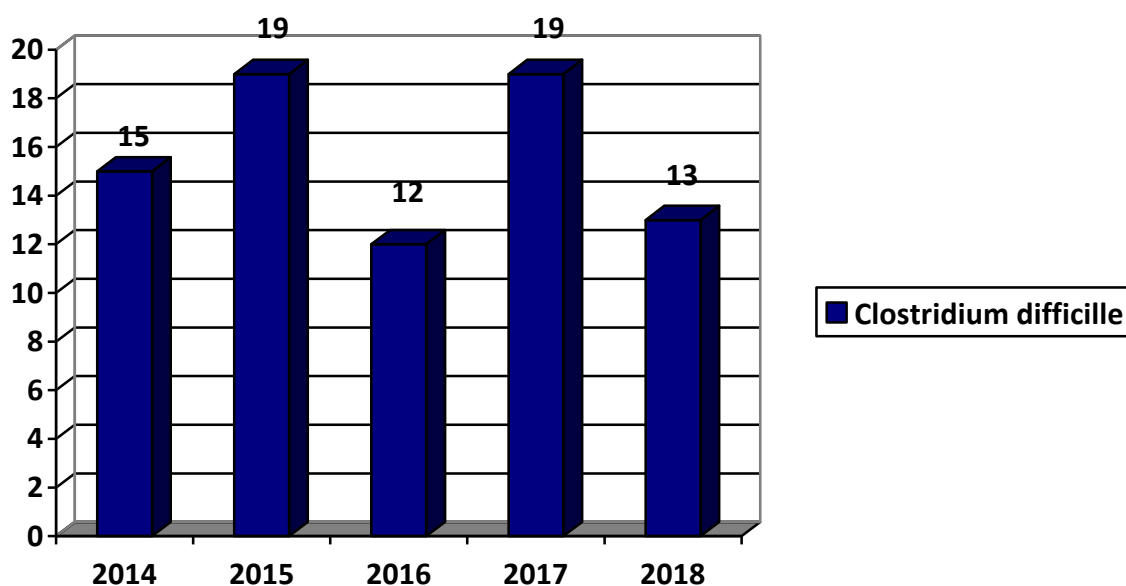
Zachorowania na zatrucia i zakażenia pokarmowe – ogółem w latach 2014- 2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie zbiorczo (liczba zachorowań).

Niewielki spadek zarejestrowano odnośnie **salmonelloz - 10 przypadków** - wskaźnik zapadalności wyniósł 14,81/100 000 (rok 2017 - 11 przypadków wskaźnik 16,24/100 000). Nie odnotowano **czerwonki bakteryjnej**.

Zachorowania na salmonellozy ogółem w latach 2014-2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie (wskaźnik zapadalności na 100 000 ludności).

Ponadto zarejestrowano **15 innych bakteryjnych zakażeń jelitowych**, w tym **13 wywołanych było przez bakterie Clostridium difficile** (wskaźnik zapadalności 19,25).

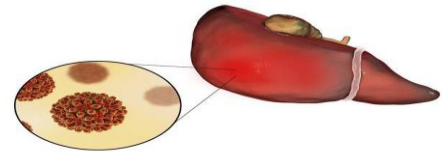
Zachorowania na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile w latach 2014 – 2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie (liczba zachorowań).

Na terenie miasta w roku 2018 odnotowano **1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową**. Ogniska epidemiczne to zachorowania powiązane czasowo, dotyczące dwóch i więcej osób, zarówno w środowisku domowym jak i szpitalnym. Zarejestrowane ognisko dotyczyło 2 osób powracających z wakacji w Albanii, gdzie wskazano jako czynnik etiologiczny pałeczki Shigella.

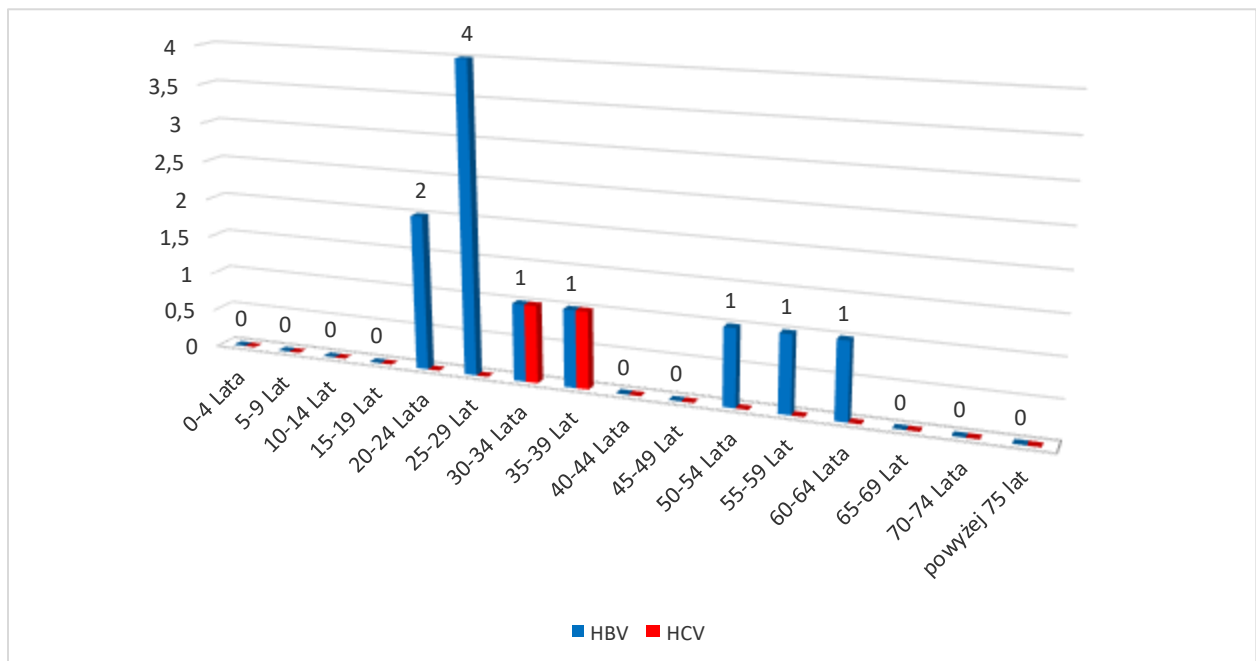
Wirusowe zapalenie wątroby

Od roku 2017 w Polsce i w krajach Europy obserwowany jest znaczący wzrost zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu A**. Zachorowania te dotyczą w większości osób powyżej 45 roku życia. Wirus HAV przenoszony jest za pośrednictwem brudnych rąk, zakażonej wody lub żywności. Skutecznym sposobem zapobiegania zachorowaniom są szczepienia ochronne oraz utrzymywanie standardów higieny osobistej i przygotowania posiłków.

W minionym roku na terenie miasta na **WZW typu A** zachorowały **2 osoby** w wieku 42 i 51 lat (wskaźnik zapadalności 2,96), w roku 2017 – 5 osób (wskaźnik zapadalności 7,38). W latach 2012-2016 zachorowania nie występowały.

Ponadto zarejestrowano **11 przypadków WZW typu B**, w roku 2017 – 13 oraz **2 przypadki WZW typu C**, w roku 2017 – 7.

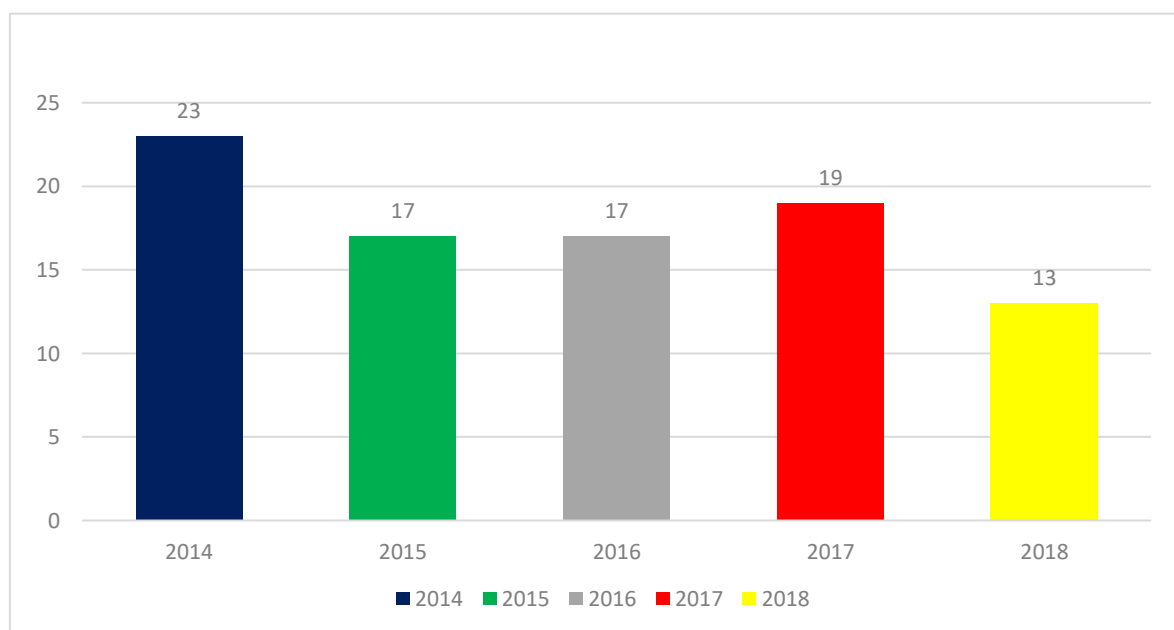
Zakażenia wirusem HBV i HCV (zgłoszone po raz pierwszy) w roku 2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie (liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych).

W odniesieniu do wirusowego zapalenia wątroby typu B najskuteczniejszą profilaktyką są szczepienia ochronne.

Podobnie jak w latach ubiegłych w większości przebieg zachorowań był bezobjawowy. Zakażenia te były najczęściej rozpoznawane podczas wykonywanych badań laboratoryjnych, przed zabiegami operacyjnymi, jak również w trakcie badań w celach diagnostycznych.

Gruźlica

Gruźlica jest bakteryjną chorobą wywołaną prątkiem gruźlicy, a najczęściej występującą postacią kliniczną jest gruźlica płuc. Zakażenie prątkiem gruźlicy może spowodować nawrót zachorowania po wielu latach po przebytych leczeniu. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej gruźlicy w Polsce prowadzi Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie.

Zachorowania na gruźlicę w latach 2014-2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

W roku 2018 zanotowano najmniejszą od 2014 roku liczbę zachorowań na **gruźlicę tj. 13 przypadków** (wskaźniki zapadalności 19,25/100 000).

Podobnie jak w latach ubiegłych zachorowania najczęściej dotyczyły emerytów lub niepracujących dorosłych. Nadzorem objęto również **7 osób** z kontaktu z chorym.

Inwazyjne choroby wywołane przez *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae* typu b

W 2018r. zgłoszono **2 przypadki inwazyjnej choroby meningokokowej** oraz **1 przypadek inwazyjnej choroby pneumokokowej**. Nie odnotowano choroby wywołanej przez **Haemophilus influenzae** typu b.

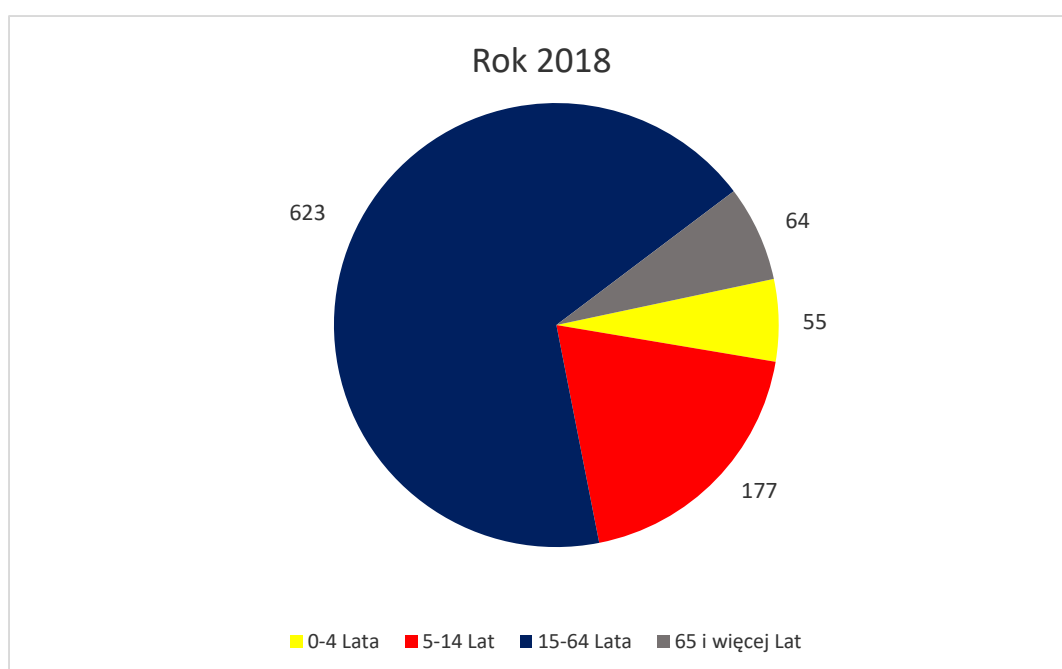
W każdym przypadku wystąpienia omawianych jednostek chorobowych, osoby z najbliższego otoczenia obejmowano nadzorem epidemiologicznym w celu ewentualnego zastosowania chemioprophylaktyki. Informowano również o możliwości zastosowania profilaktyki w postaci szczepień ochronnych.

Grypa

Nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest przez cały rok, ze szczególnym uwzględnieniem sezonu wzmożonej zachorowalności tj. od września do kwietnia kolejnego roku.

Zgodnie z aktualnymi międzynarodowymi zaleceniami z profilaktyki przeciwgrypowej w postaci szczepień ochronnych powinno skorzystać jak najwięcej osób, a szczególnie osoby z grup ryzyka np. kobiety ciężarne, dzieci i osoby starsze, przewlekle chorzy, jak również pracownicy służb publicznych. Odporność po szczepieniu zwykle utrzymuje się do 6 miesięcy.

Zachorowania na grypę i grypopodobne wg wieku w roku 2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

Choroby odzwierzęce

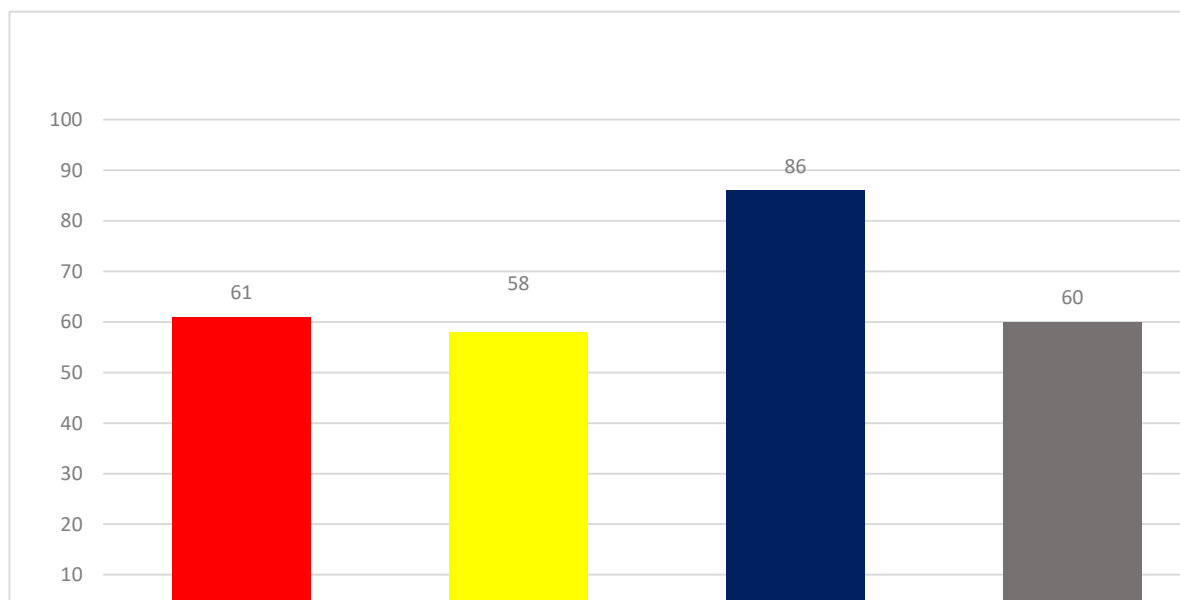
Borelioza z Lyme

Borelioza jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową na terenie Polski. W roku 2018 zarejestrowano na terenie miasta mniejszą liczbę zachorowań na **boreliozę - 43 przypadki** (wskaźnik zapadalności 63,68 na 100 000), niż w roku 2017 - 60 przypadków (wskaźnik zapadalności 88,61 na 100 000). Zachorowania dotyczyły osób w różnych grupach wiekowych.

Aktualnie nadal brak jest szczepionki przeciwko boreliozie, dlatego profilaktyka polega głównie na upowszechnianiu wiedzy na temat choroby i konieczności stosowania środków ochronnych w postaci odpowiedniego ubioru, jak również repelentów.

Analizując zapadalność na terenie miasta i kraju można zauważyć, że wskaźnik w przypadku Siemianowic Śląskich (68,12/100 000 mieszkańców) przekracza wskaźnik dla Polski (52,41/100 000 mieszkańców).

Zachorowania na boreliozę w latach 2014-2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

Pokąsania przez zwierzęta i profilaktyka zachorowań na wścieklicznę

W 2018 roku zgłoszono **43 pokąsania** przez zwierzęta. Wskaźnik zapadalności na 100 000 mieszkańców wyniósł 17,77 i był niższy od wskaźnika na terenie Polski, który wyniósł 19,32/100 000 mieszkańców. Wśród zarejestrowanych osób w **12 przypadkach** przeprowadzono **szczepienia przeciwko wścieklicznie**,

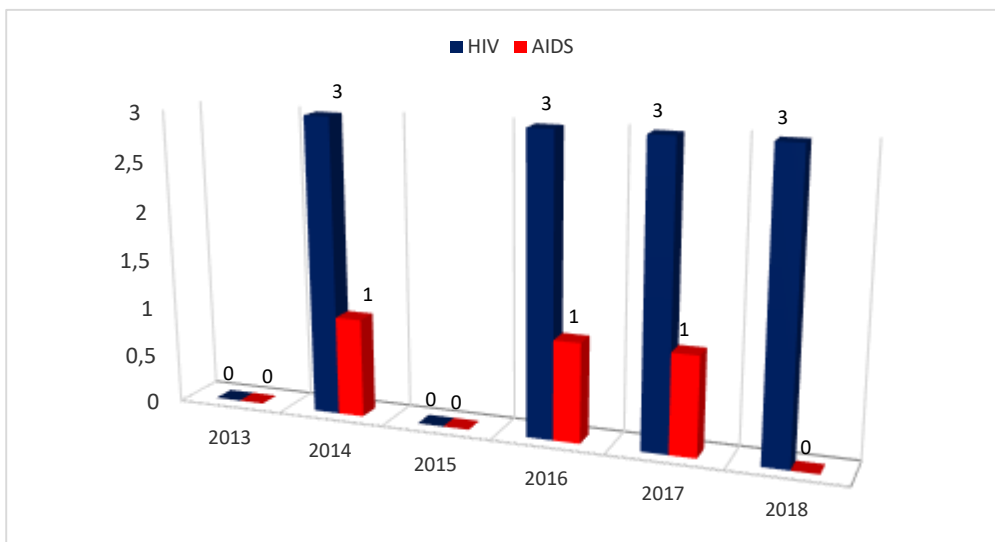
Choroby przenoszone drogą płciową

W tej grupie chorób zarejestrowano **1 przypadek zachorowania na kiłę** (wskaźnik zapadalności 1,48/ 100 000 mieszkańców) oraz **1 przypadek zachorowania na rzeżączkę** (wskaźnik zapadalności 1,48 na 100 000 mieszkańców). Nie odnotowano zachorowań na kiłę wrodzoną.

HIV I AIDS

Zakażenia wirusem HIV utrzymują się na niskim poziomie. W 2018 roku zarejestrowano **3 przypadki** (wskaźnik zapadalności wyniósł 4,44/100 000), natomiast nie zarejestrowano zachorowania na **AIDS**. Uzyskany poziom zapadalności na terenie kraju wynosił 3,39/100 000.

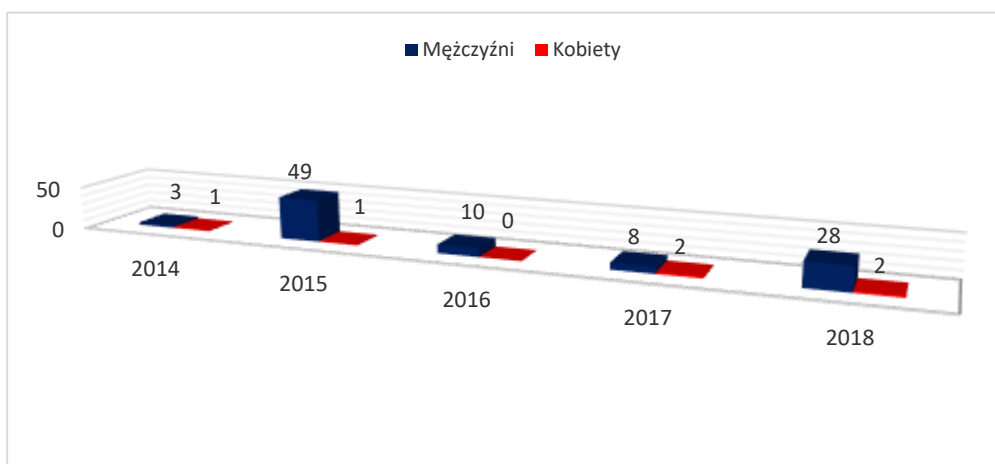
Zgłoszone przypadki zachorowań na HIV i AIDS w latach 2013-2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

Zatrucia środkami zastępczymi – dopalaczami

W roku 2018 zgłoszono **30 przypadków zatruc** **środkami zastępczymi** (wskaźnik zapadalności 44,43/100 000). Dotyczyły one 2 kobiet i 28 mężczyzn w wieku od 15 do 45 lat, w tym największą ilość tj. 10 zatruc zanotowano w grupie wiekowej od 20-24 lata.

W roku 2018 **nie zarejestrowano zgonu** z powodu zażycia dopalaczy. Największą ilość zatruc stwierdzono podobnie jak w latach poprzednich w miesiącach wakacyjnych

Zgłoszone przypadki zatruc dopalaczami w latach 2014-2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

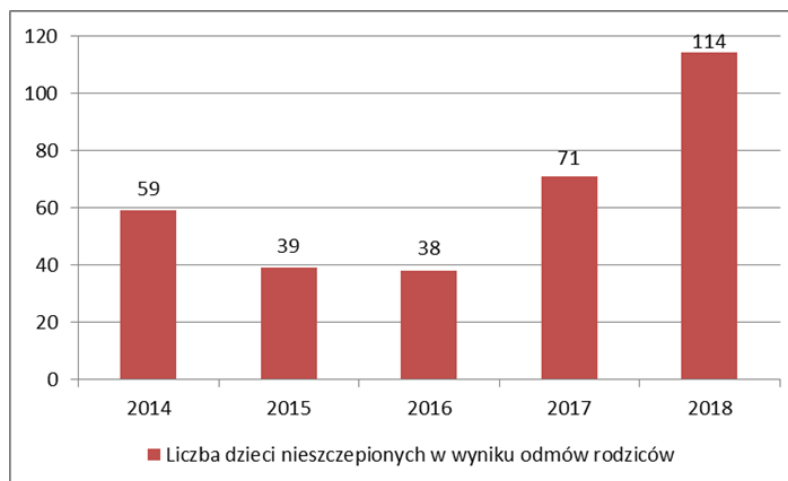
2. Szczepienia ochronne

W ramach działań związanych z ochroną zdrowia ludzkiego PPIS w Katowicach prowadził nadzór nad właściwą realizacją Programu Szczepień Ochronnych.

Obowiązek szczepień wiąże się z dążeniem do uzyskania maksymalnej ochrony przed zakażeniem, a w dalszej perspektywie do zlikwidowania (eradykacji) danej choroby zakaźnej. Tylko uodpornienie wysokiego odsetka osób, najczęściej ponad 90% uruchamia mechanizm odporności zbiorowiskowej, który gwarantuje zahamowanie krążenia drobnoustroju i ochronę osób zaszczepionych oraz tych którzy z racji stanu zdrowia lub wieku nie zostali zaszczepieni.

W ostatnich latach **zaobserwowano wzrost liczby nieszczepionych dzieci**. W 2018 roku świadczeniodawcy z Siemianowic Śląskich zgłosili do PPIS w Katowicach **114 dzieci, których rodzice odmawiają wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych**.

Podawane przyczyny uchylania się od obowiązku szczepień to najczęściej wpływy ruchów antyszczepionkowych i środowisk propagujących tzw. medycynę alternatywną ale również odrębność kulturowa, religijna lub etniczna. Rodzice często odmawiają szczepień przeciwko jednej lub kilku chorobom zakaźnym, gdyż boją się niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Organy PIS od 2013 roku celem zwiększenia zaufania i podniesienia poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób zakaźnych, którym można przeciwdziałać na drodze szczepień ochronnych realizują akcję pod hasłem „*Zaszczep w sobie chęć szczepienia*”.

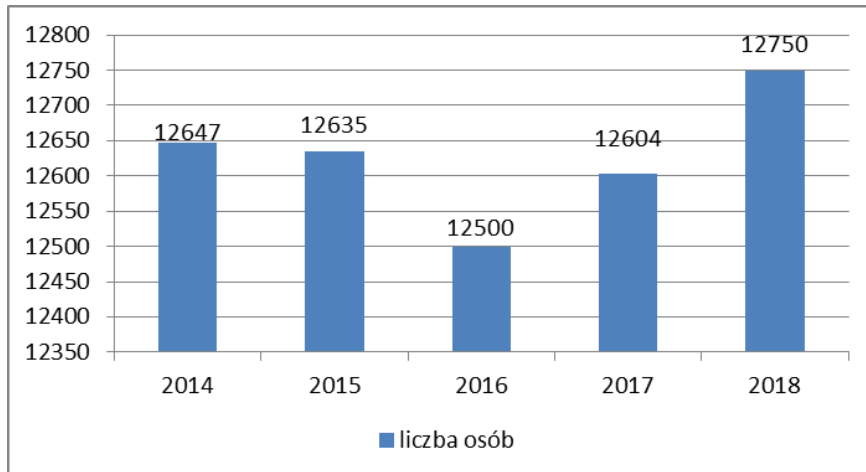
Równocześnie prowadzono działania mające na celu wyegzekwowanie obowiązku poddania dzieci szczepieniom. PPIS w Katowicach wystosowywał do rodziców wezwania do złożenia wyjaśnień, upomnienia zawierające wezwanie do wykonania obowiązku szczepień, tytuły wykonawcze i wnioski do wojewody o egzekucję administracyjną.

Z osobami reagującymi na wezwania przeprowadzano rozmowy (telefoniczne, osobiste, pisemne) na temat korzyści wynikających z realizacji szczepień ochronnych.

W wyniku prowadzonych działań w 2018 roku **u 14 dzieci zrealizowano zaległe szczepienia ochronne. W stosunku do 4 rodziców uchylających się od szczepień skierowano wnioski o nałożenie grzywny do Wojewody Śląskiego.**

Program Szczepień Ochronnych realizowany był na terenie miasta przez **13 podmiotów leczniczych** w 16 gabinetach zabiegowych. W 2018 roku **obowiązkowym szczepieniom podlegało 12750** dzieci i młodzieży do 20. roku życia.

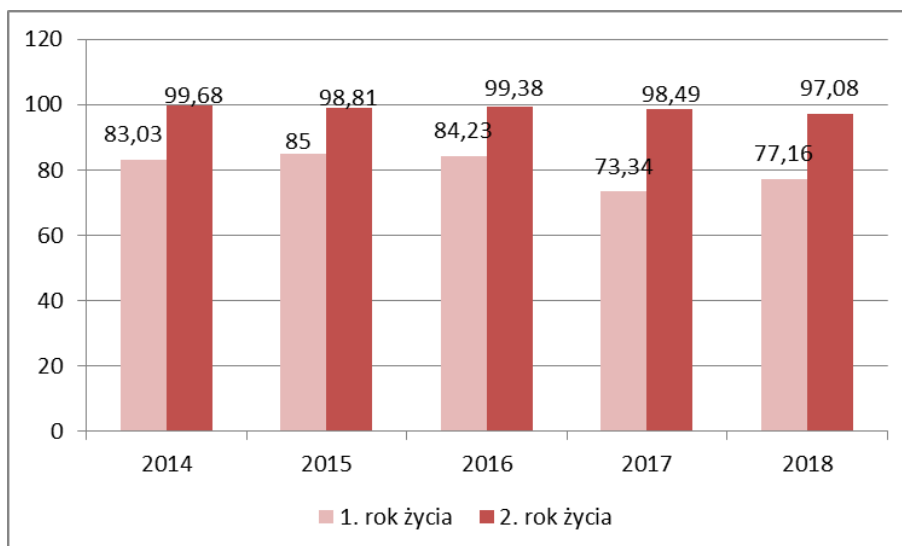

Liczba populacji 0-20. roku życia objętej Programem Szczepień Ochronnych w latach 2014-2018

Szczepienia p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Pierwszą dawkę szczepionki podaje się dzieciom w ciągu 24 godzin po urodzeniu zarówno urodzonym o czasie, jak i przedwcześnie. Pełny cykl szczepienia obejmuje 3 dawki. Wcześniakom, z masą ciała mniejszą niż 2000 g, trzeba podać 4 dawki.

W roku 2018 szczepienia p/WZW typu B w 1. roku życia zostały wykonane u **87,41%** populacji (**590** dzieci). W drugim roku życia stan zaszczepienia wyniósł **97,79%** (**753** dzieci).

Procentowy udział dzieci w 1. i 2. roku życia zaszczepionych p/WZW B w latach 2014-2018

Szczepieniem obowiązkowym (bezpłatnym) przeciwko WZW typu B objęte są również osoby wykonujące zawód medyczny narażone na zakażenie, osoby z bliskiego otoczenia osób zakażonych HBV, osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C oraz osoby w fazie zaawansowanej choroby nerek, dializowani.

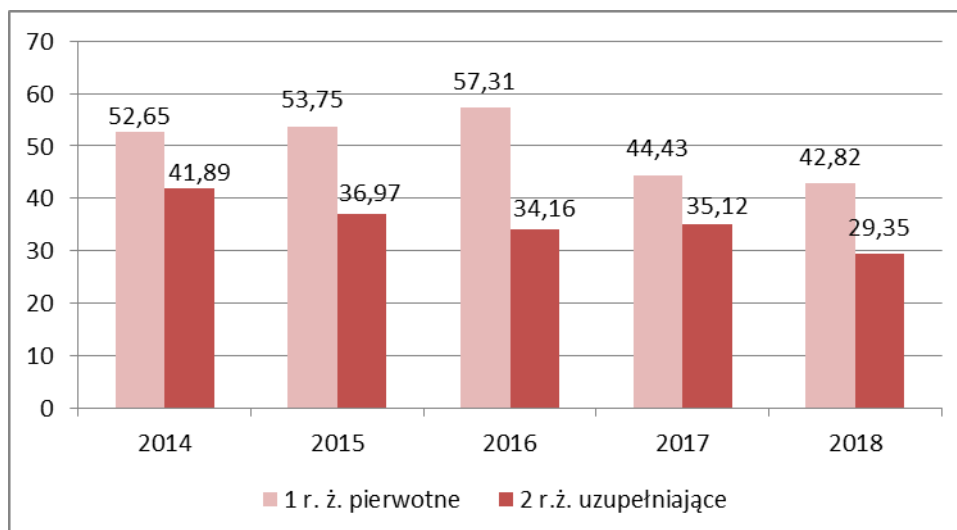
Zmniejsza się ilość przeprowadzanych obowiązkowych i zalecanych szczepień p/WZW typu B u osób dorosłych ze względu na wysoki wskaźnik uodpornienia populacji objętej obowiązkowym szczepieniem dzieci i młodzieży od roku 1996.

Obowiązkowe szczepienia p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi

Błonica praktycznie nie występuje w Polsce, ponieważ jednak istnieje ryzyko jej przywleczenia z innych krajów, ważne jest konsekwentne szczepienie każdego dziecka. Do zakażenia dochodzi w wyniku kontaktu z chorym lub nosicielem bakterii.

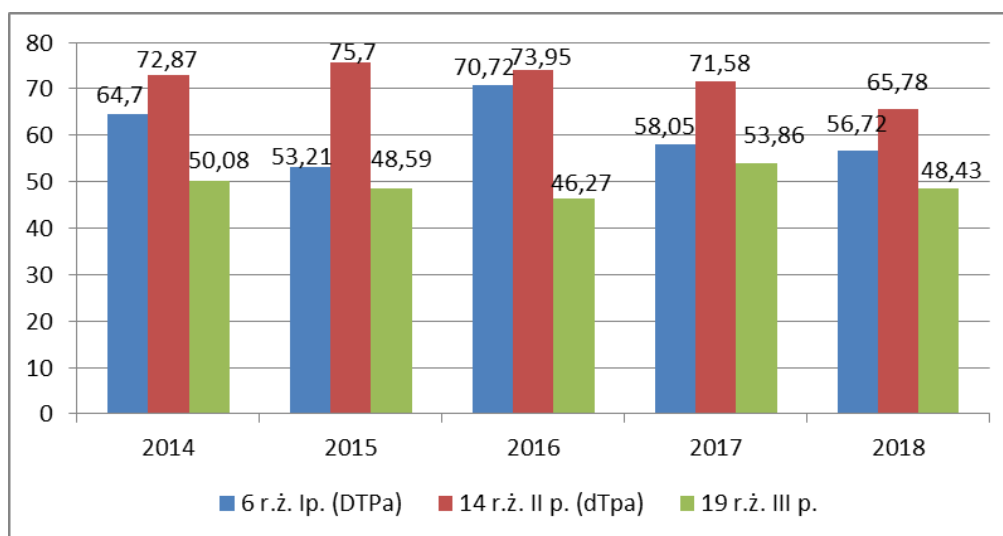
Tężca u dzieci nie obserwuje się dzięki powszechnym szczepieniom, natomiast na krztusiec aktualnie chorują głównie nastolatki i dorośli, u których zmniejszył się poziom odporności po szczepieniu lub zachorowaniu na krztusiec (można chorować wiele razy). Choroba przebiega u nich łagodniej i objawia się głównie przewlekłym kaszlem. Osoby takie są źródłem zakażenia wrażliwych na zachorowanie dzieci, co jest groźne zwłaszcza dla niemowląt.

Szczepieniami pierwotnymi **p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi objęto 42,82%** populacji (**283** dzieci) w 1 roku życia. W 2 roku życia szczepienie IV dawką uzupełniającą otrzymało **211** dzieci (**29,35%**). Ogółem liczba zaszczepionych dzieci w drugim roku życia wyniosła **96,38%** populacji.

Procentowy udział dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych p/błonicy, tężcowi i krztuścowi w latach 2014-2018

W ramach I szczepienia przypominającego p/błonicy, tężcowi i krztuścowi zaszczepiono **363** dzieci (**56,72%**) z rocznika 2013, II dawką przypominającą p/błonicy, tężcowi i krztuścowi w roczniku 2005 zaszczepiono **393** osób (**65,61%**), a dawką przypominającą p/tężcowi i błonicy w 19. roku życia zaszczepiono 246 osób (**48,43%**).

Procentowy udział dzieci w 6., 14. i 19. roku życia zaszczepionych p/błonicy, tężcowi i krztuścowi dawkami przypominającymi w latach 2014-2018

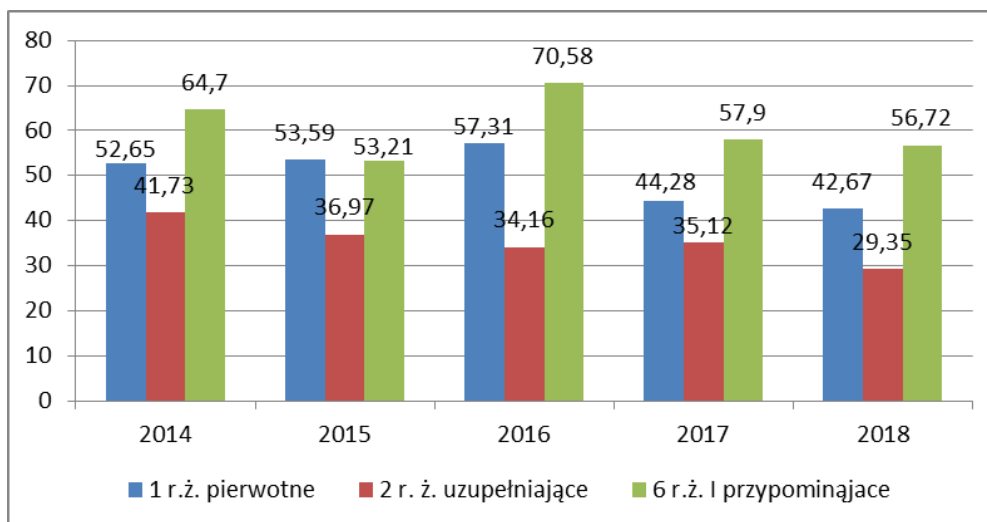
Obowiązkowe szczepienia p/poliomyelitis

Poliomyelitis jest chorobą wirusową, która atakuje korzenie nerwów ruchowych i wywołuje porażenia wiotkie głównie u dzieci poniżej 15 roku życia.

Z powodu ciągłych migracji ludności oraz nieustannie rosnącego ruchu lotniczego, wirus może w każdej chwili zostać przeniesiony w dowolne miejsce na świecie i, jeżeli znajdzie nieodpornione dzieci, wywołać epidemie.

Nadal są kraje m.in. Afganistan, Pakistan, w których występują potwierdzone zachorowania

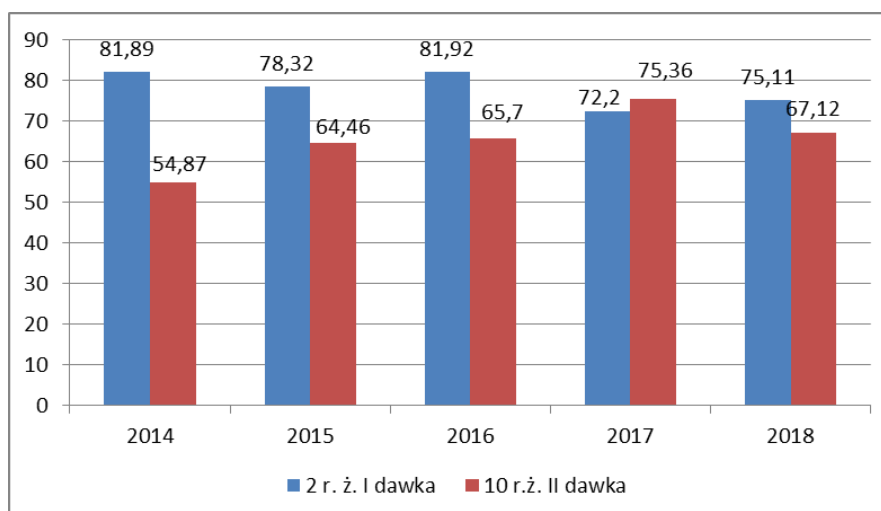
Szczepieniami **p/poliomyelitis** (szczepienia pierwotne) objęto **42,67%** populacji (**282** dzieci w 1 roku życia), szczepienie uzupełniające wykonano u **211** dzieci w 2 roku życia (**29,35%**). Ogółem w drugim roku życia zaszczepiono **96,24%** populacji (**692** dzieci). Szczepienie przypominające u dzieci w 6 roku życia wykonano u **363** dzieci (**56,72%**) szczepionką inaktywowaną (IPV) lub preparatem skojarzonym (DTPa-IPV).

Procentowy udział dzieci w 1., 2. i 6. roku życia zaszczepionych p/poliomyelitis w latach 2014-2018

Obowiązkowe szczepienia p/odrze, śwince i różyczce

W roku 2018 stosowana była skojarzona szczepionka **przeciwko odrze, śwince i różyczce**, powszechnie podawana dzieciom w 13–15 miesiącu życia i ponownie jako dawka przypominająca w 10 roku życia.

Procentowy udział dzieci w 2. i 10. roku życia zaszczepionych p/odrze, śwince i różyczce w latach 2014-2018

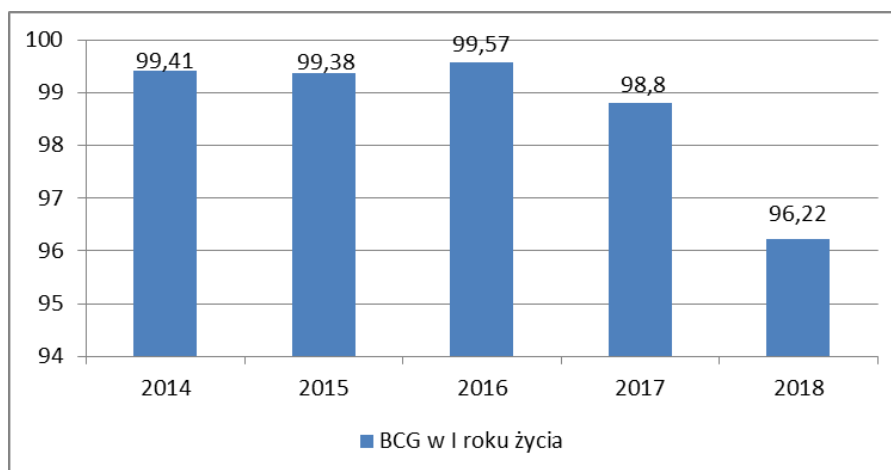
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia wykonano u **540** dzieci (**75,11%**), a szczepienie przypominające w 10 roku życia u **498** dzieci (**67,12%**).

Ze względu na zwiększającą się liczbę zachorowań na odrę i koniecznością podania szczepionki przed rozpoczęciem nauki w **Programie Szczepień Obowiązkowych na rok 2019 drugą dawkę szczepienia przesunięto z 10 na 6 rok życia.**

Obowiązkowe szczepienia p/gruźlicy

Szczepienie noworodków przeciw **gruźlicy** powinno być przeprowadzone przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego. Jeśli szczepienie BCG nie było przeprowadzone, należy je uzupełnić w możliwie najkrótszym terminie, nie później, niż do ukończenia 15 roku życia. W odniesieniu do gruźlicy jest to pierwsza i jednocześnie jedyna dawka chroniąca przed ciężkim przebiegiem gruźlicy u dzieci. Do takich postaci gruźlicy, mogących być nawet przyczyną zgonu dziecka, należy gruźlicze zapalenie opon mózgowo rdzeniowych, czy gruźlica rozsiana.

W roku 2018 procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy wyniósł **96,22**.

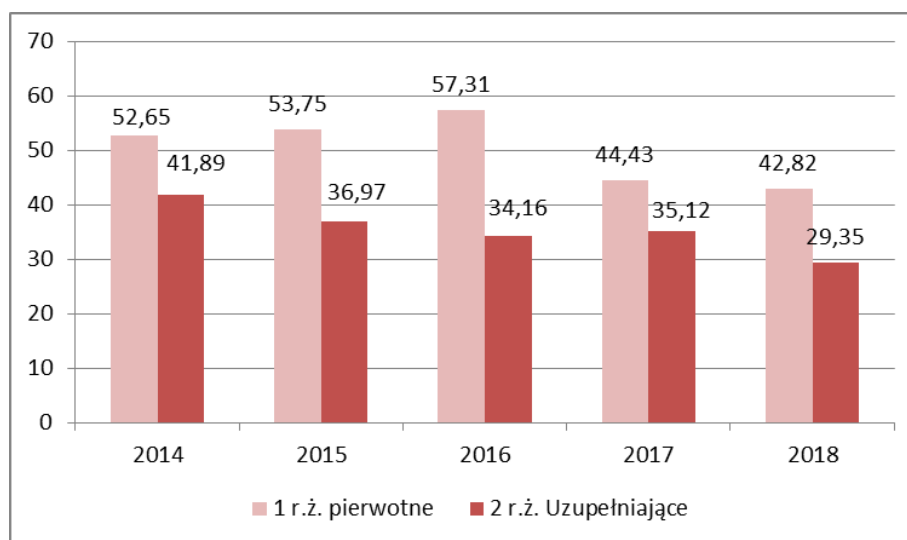
Procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy w latach 2014-2018

Obowiązkowe szczepienia p/haemophilus influenzae typu b

Zakażenia **Haemophilus influenzae typu b** występują na całym świecie i dotyczą głównie nieszczepionych dzieci oraz osób z niekompletnym podstawowym cyklem szczepień. Poziom przeciwciał nabytych od matki w czasie ciąży obniża się od urodzenia do 6 miesiąca życia, a przy braku szczepienia pozostaje mały aż do około 2–3 roku życia.

Jest to wiek, w którym obserwuje się zależność pomiędzy najniższym poziomem przeciwciał a szczytowym nasileniem występowania zachorowań. Następnie w kolejnych latach przeciwciała narastają w wyniku ekspozycji na Hib i w konsekwencji zachorowania u dzieci powyżej 6 roku życia są niezwykle rzadkie w związku z osiągnięciem ochronnego poziomu przeciwciał.

Stosowane aktualnie szczepionki skoniugowane są bardzo skuteczne w zapobieganiu zakażeniom inwazyjnym u dzieci. Szczepieniami pierwotnymi p/haemophilus influenzae typu b objęto **42,82%** populacji (**283** dzieci) w 1 roku życia. W 2 roku życia szczepienie uzupełniające otrzymało **211** dzieci (**29,35%**). Ogółem liczba zaszczepionych dzieci w 2 roku życia wyniosła **96,38%** populacji.

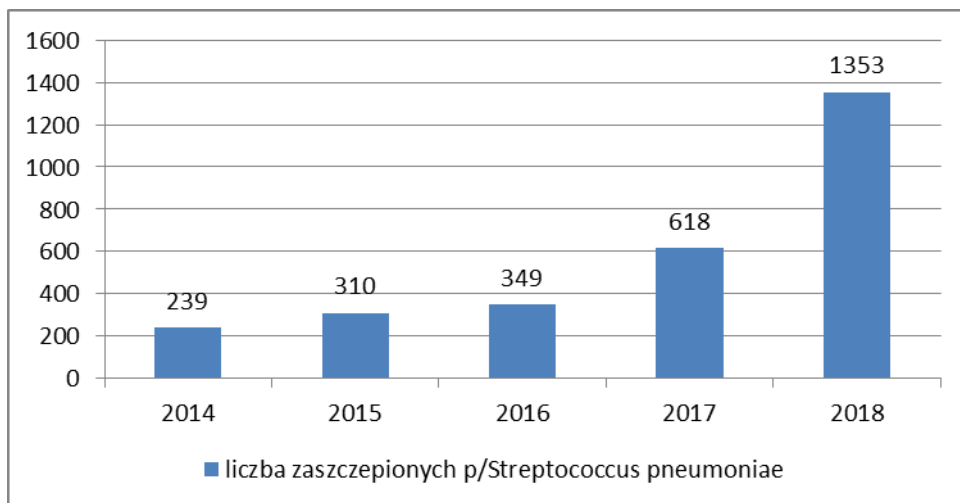

Procentowy udział dzieci w 1. i 2. roku życia zaszczepionych przeciwko *Haemophilus influenzae* typu b w latach 2014-2018

Szczepienia p/Streptococcus pneumoniae

Od roku 2017 szczepienia przeciwko **inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*** są obowiązkowe dla dzieci urodzonych po 31 grudnia 2016r. Obowiązek dotyczy również dzieci do 5 roku życia należących do grup ryzyka zagrożonych szczególnie ciężkim przebiegiem tych zakażeń oraz zalecane są osobom dorosłym powyżej 50 roku życia, m.in. z przewlekłą chorobą płuc, serca, cukrzycą, przewlekłą chorobą wątroby.

W 2018 roku Ministerstwo Zdrowia ogłosiło akcję szczepień przeciwko pneumokokom pod nazwą „**Wiosna bez pneumokoków**”. Od 20 marca do 29 czerwca 2018 r. **rodzice dzieci z roczników 2013-2016 mogli bezpłatnie zaszczepić swoje dziecko przeciwko pneumokokom.**

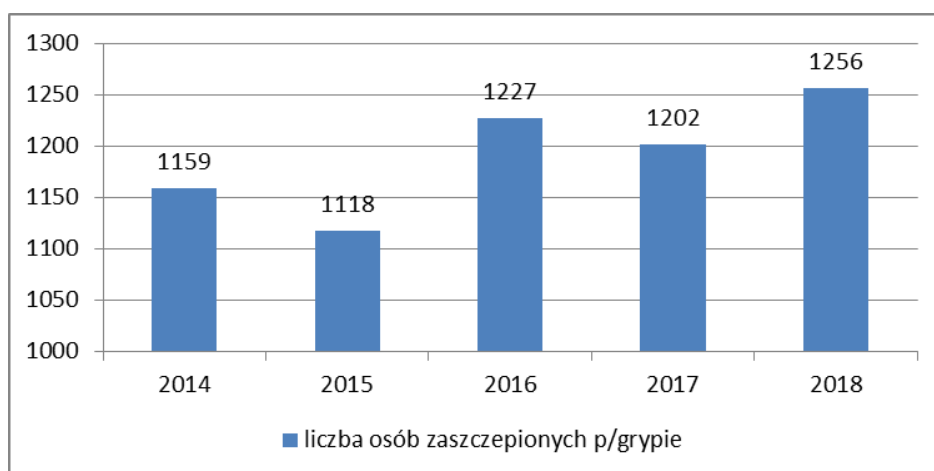
Liczba zaszczepionych p/pneumokokom w latach 2014-2018r.

Liczbę **1353 zaszczepionych** stanowi 1010 dzieci roczników 2017 i 2018 zaszczepionych w ramach szczepień obowiązkowych, **330 dzieci zaszczepionych w ramach akcji „Wiosna bez pneumokoków”**. Pozostała liczba to osoby zaszczepione w ramach szczepień zalecanych, niefinansowanych.

Szczepienia zalecane

Szczepienia zalecane to szczepienia, na które osoby zainteresowane mogą, choć nie muszą się zdecydować. **W porównaniu do lat poprzednich w roku 2018 zaszczepiło się więcej osób** przeciwko grypie, p/ospie wietrznej i p/kleszczowemu zapaleniu mózgu.

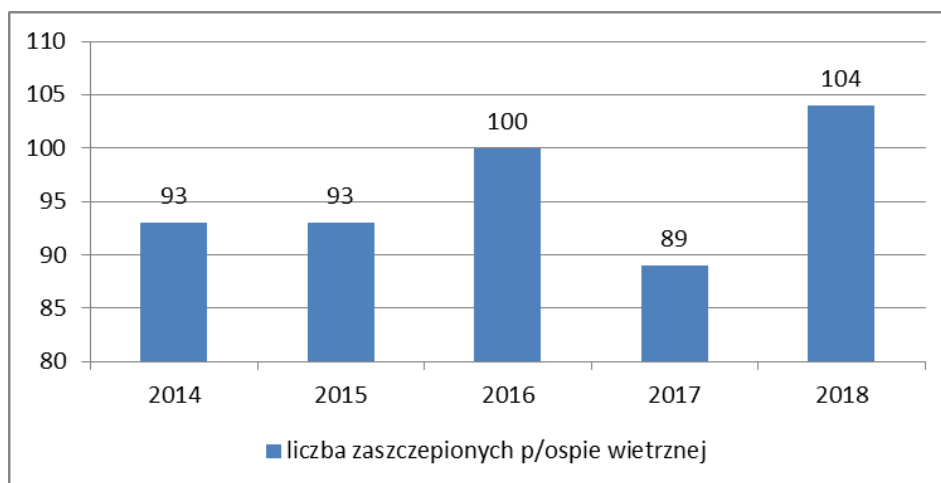
Szczepienia p/grypie

Liczba zaszczepionych p/grypie w latach 2014-2018r.

Większość zachorowań na **grypę** występuje zimą (od grudnia do marca) i przebiega łagodnie. U niektórych osób grypa może wywołać poważne powikłania wymagające leczenia w szpitalu. Najczęściej jest to zapalenie płuc i inne powikłania oddechowe, rzadziej zapalenie serca. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zachorowaniom na gripę są szczepienia ochronne.

Szczepienia p/ospie wietrznej

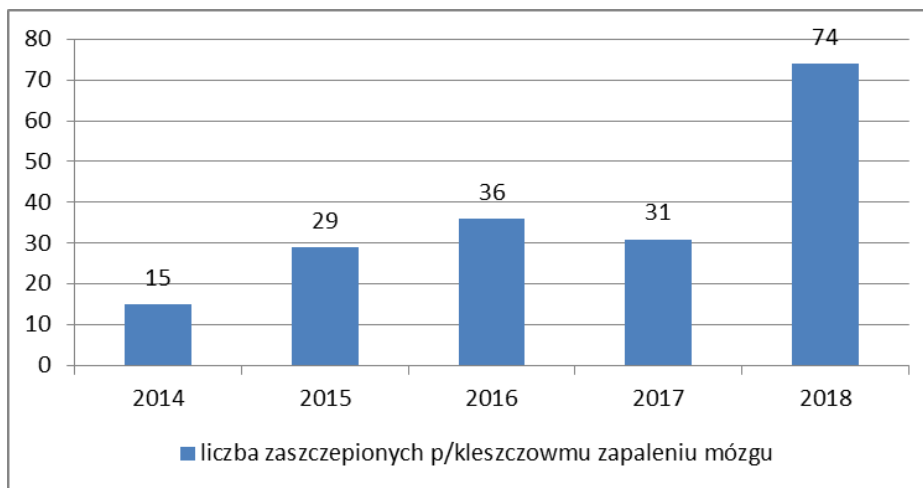
Liczba zaszczepionych p/ospie wietrznej w latach 2014-2018r.

W Polsce jest to szczepienie zalecane dla wszystkich, którzy jeszcze nie chorowali. Obowiązkowe dla dzieci przebywających w żłobkach i klubach dziecięcych, przebywających w zakładach opiekuńczo-leczniczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a przede wszystkim dla dzieci z upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, przed chemioterapią.

Jeżeli szczepienie zostanie wykonane w ciągu 72 godzin po kontakcie z osobą chorą, może ochronić przed zachorowaniem lub złagodzić przebieg choroby.

Szczepienia p/kleszczowemu zapaleniu mózgu

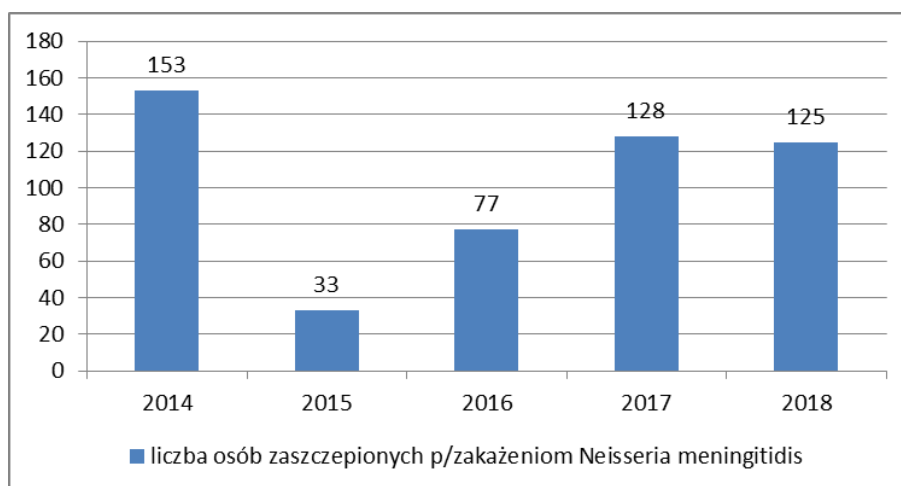
Kleszczowe zapalenie mózgu to choroba odzwierzęca przenoszona przez kleszcze. Chorują liczne gatunki zwierząt i ludzie. Najczęstszą drogą zakażenia jest ukłucie przez zakażonego kleszcza, rzadko do zakażenia dochodzi drogą pokarmową przez spożycie surowego, niepasteryzowanego mleka zakażonych zwierząt.

Liczba zaszczepionych p/kleszczowemu zapaleniu mózgu w latach 2014-2018r.

Skutecznym sposobem zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu są szczepienia ochronne. Osoby, które wybierają się na tereny endemiczne powinny zaszczepić się kilka miesięcy przed planowanym wyjazdem. Zgodnie z PSO szczepionka przeciw KZM zalecana jest dla osób z grup ryzyka przebywających stale lub okresowo na terenach endemicznego występowania wirusa.

Szczepienia p/ Neisseria meningitidis

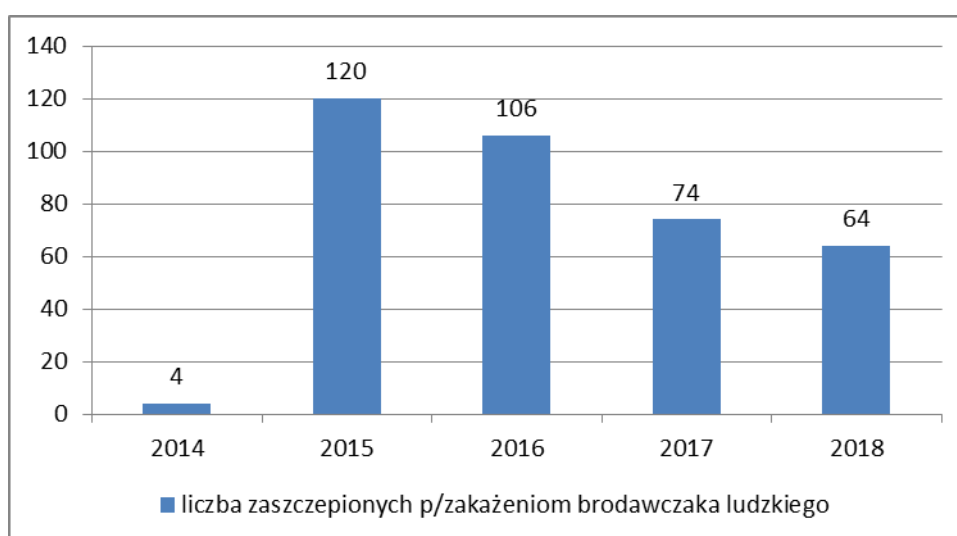

Inwazyjna choroba meningokokowa jest najczęstszą postacią zakażeń meningokokowych – ciężką, gwałtownie postępującą chorobą bakteryjną wywołaną przez wtargnięcie dwoinek zapalenia opon do prawidłowo jałowych miejsc organizmu, takich jak krew i ośrodkowy układ nerwowy.

Zapobieganie chorobie meningokokowej polega na stosowaniu szczepień ochronnych, unikaniu kontaktów z chorymi oraz stosowaniu chemioprophylaktyki poekspozycyjnej czyli przyjęciu antybiotyków po kontakcie z chorym.

Szczepienia p/wirusom brodawczaka ludzkiego

W 2018 roku zaszczepiono **64 osoby p/zakażeniami wirusem brodawczaka ludzkiego**, w tym **93,75%** stanowią dziewczynki uodpornione w ramach Programu Profilaktyki Zakażeń HPV realizowanego przez Samorząd Miasta Siemianowice Śląskie.

Liczba zaszczepionych p/zakażeniami brodawczaka ludzkiego w latach 2014-2018r.

Wirusy brodawczaka ludzkiego (HPV) są najczęstszymi czynnikami zakaźnymi przenoszonymi drogą płciową między ludźmi. Szczepienie ochronne przeciwko HPV jest skuteczną metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym przez najważniejsze genitalne typy wirusa odpowiedzialne za większość przypadków raka szyjki macicy i brodawek płciowych.

Zakażenia wirusem HPV dotyczą nie tylko kobiet, lecz także mężczyzn. Mężczyźni są nosicielami wirusa, ale też chorują na raka odbytu, krtani, migdałków, oskrzeli, przełyku, gdzie wirusy HPV mogą być bezpośrednią przyczyną procesu nowotworowego.

Szczepienie należy wykonać przed rozpoczęciem aktywności seksualnej, najlepiej między 11 a 12 rokiem życia.

Realizacja przeprowadzonych szczepień ochronnych w ramach Programu Zdrowotnych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie

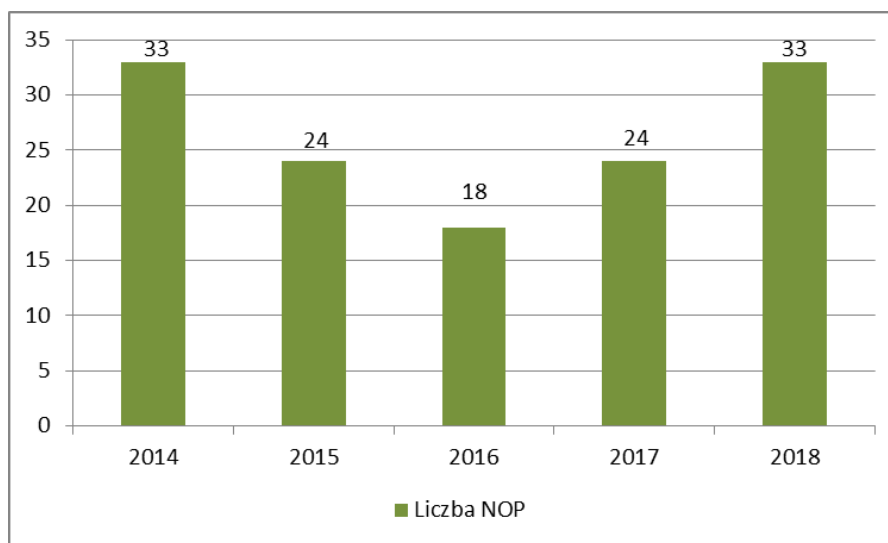
Celem programu profilaktyki zakażeń wirusowego brodawczaka ludzkiego (HPV) jest obniżenie zapadalności i umieralności kobiet na raka szyjki macicy, sromu, pochwy i innych nowotworów związanych z infekcją wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV).

Program realizowany jest od 2015 roku i modyfikowany corocznie. Zakładana liczba osób podlegających do szczepieniu to 120. Adresatami są dziewczęta w wieku 14 lat.

W 2018r. Szczepienia p/HPV z programu UM Siemianowice zostały zrealizowane w systemie dwudawkowym szczepionką Silgard

Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Nadzór nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi (NOP) prowadzony jest w oparciu o rzetelną rejestrację przypadków i współpracę z lekarzami. W 2018 roku zgłoszono z Siemianowic Śląskich **33 przypadki NOP** - 32 przypadki lekarze zakwalifikowali jako odczyny łagodne, 1 jako poważny.

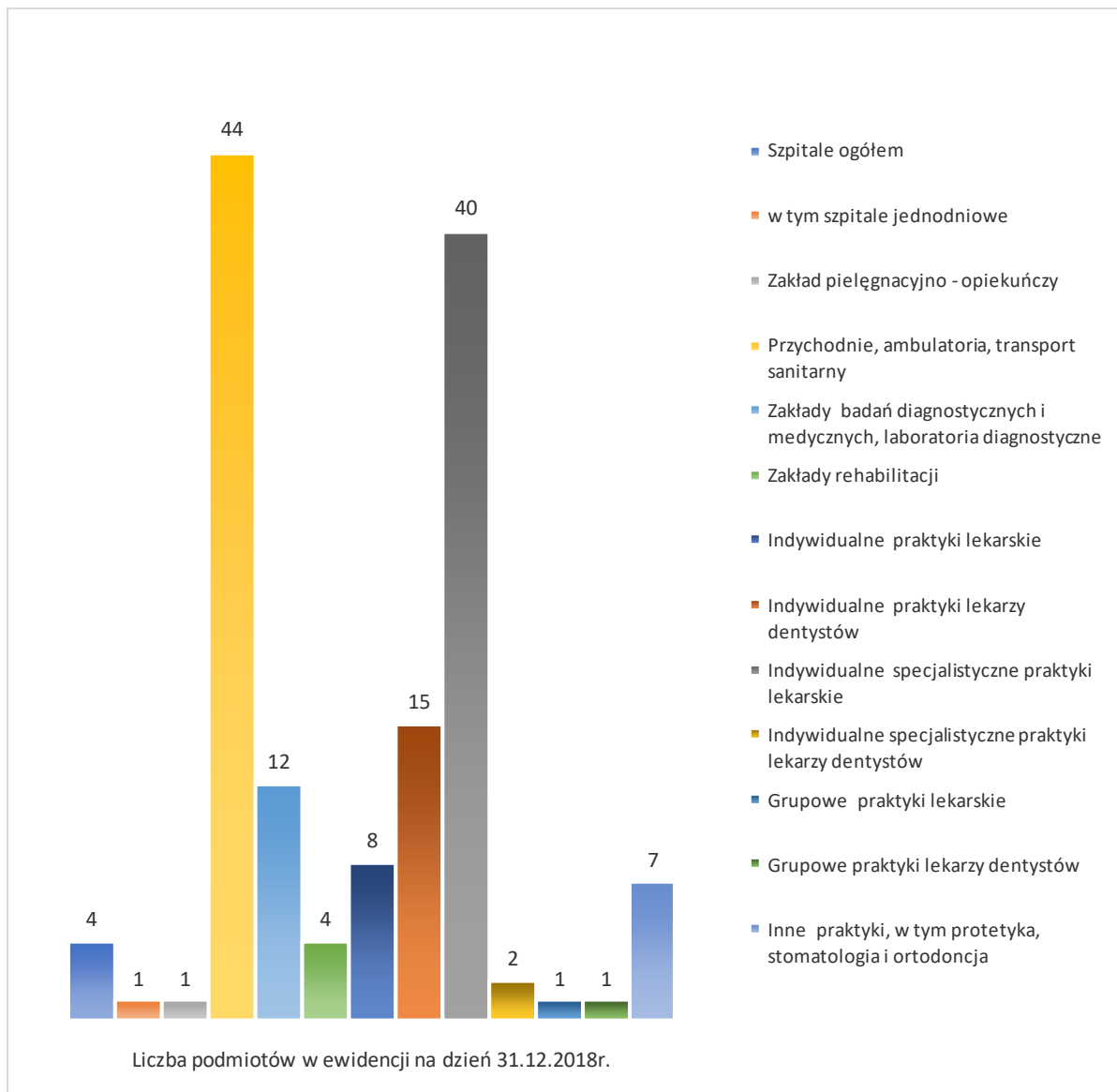
Liczba zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych w latach 2014- 2018r.

Biorąc pod uwagę liczbę populacji w rocznikach objętych obowiązkiem szczepień, schematy szczepień przeciwko określonym chorobom (w ciągu pierwszych dwóch lat życia, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, dziecko otrzymuje ok. 19 iniekcji) i dodatkowe szczepienia zalecane wykonane w 2018 roku u dzieci i osób dorosłych, liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych (33) stanowi ok. **0,31 % wszystkich szczepień.**

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Pod nadzorem PPIS w Katowicach w roku 2018 znajdowało się **139 podmiotów leczniczych**, w których przeprowadzono **39 kontroli**. Nieprawidłowości stwierdzono w **5 obiektach**. Nie wydano decyzji administracyjnej, nałożono **1 mandat**.

Stan sanitarny podmiotów leczniczych należy uznać jako **dobry**.

Podmioty lecznicze na terenie miasta Siemianowice Śląskie w roku 2018.

1.Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Szpitala

PPIS w Katowicach sprawował w minionym roku nadzór nad **5 szpitalami**, w tym **1 jednodniowym** tj:

- ✓ *Centrum Leczenia Oparzeń ul. Jana Pawła II 2,*
- ✓ *Nefrolux" Lucjan Sobieraj, Wojciech Kamiński Sp. J. ul. Szpitalna 6,*
- ✓ *Szpital Miejski w Siemianowicach Śląskich Sp. z o. o. ul. 1 Maja 9,*
- ✓ *Neuro-Care Sp. z o.o. Spółka komandytowa , Szpital Specjalistyczny ul. Szpitalna 6 szpital jednodniowy:*
- ✓ *Lecznica dla Dzieci i Dorosłych REMEDIUM Leczenie Jednego Dnia REMEDIUM ul. Oświęcimska 6 (aktualnie od kwietnia 2018r. działalność zawieszona).*

Podczas przeprowadzonych **13 kontroli sanitarnych** w szpitalach sprawdzono stan sanitarny oraz realizację procedury mycia i dezynfekcji rąk, postępowania z odpadami medycznymi, sterylizacji, dezynfekcji i mycia narzędzi oraz sprzętu medycznego, sprzątanania i dekontaminacji pomieszczeń, postępowania z bielizną czystą i brudną.

Uchybienia sanitarne stwierdzono tylko w **1 szpitalu**, a dotyczyły one nieprawidłowo opracowanej i realizowanej procedury postępowania z odpadami medycznymi. Powyższe zostało usunięte na skutek wydanych zaleceń pokontrolnych.

Oddział szpitalny (Źródło: Zdjęcie udostępnione przez Nefrolux" Lucjan Sobieraj, Wojciech Kamiński Sp. J. ul. Szpitalna 6)

W *Szpitalu Miejskim w Siemianowicach Śląskich Sp. z o. o.* nadal pozostały do wykonania zarządzenia decyzji wydanej przez PPIS w Katowicach w roku 2016 i dotyczą one zniszczonych powierzchni:

- ✓ podłóg w salach operacyjnych chirurgicznej i urazowo – ortopedycznej w Bloku Operacyjnym,
- ✓ ścian, sufitów we wszystkich pomieszczeniach w Prosektorium,
- ✓ podłóg w szatni dla personelu i służbie w Prosektorium.

W pozostałych podmiotach leczniczych bieżący stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. W 2018 roku jak również w latach ubiegłych **w szpitalach nie zarejestrowano ognisk epidemicznych.**

System kontroli zakażeń szpitalnych

Odpowiednia kontrola zakażeń szpitalnych jest aktualnie jednym z ważniejszych problemów w zarządzaniu opieką zdrowotną.

Kontrole funkcjonowania systemu zakażeń szpitalnych w roku 2018 przeprowadzono w **4 nadzorowanych szpitalach, nieprawidłowości nie stwierdzono.** Powyższe nie dotyczyło szpitala jednodniowego.

W szpitalach prowadzono aktywny nadzór nad zakażeniami oraz powołano zespoły ds. polityki antybiotykowej. Wprowadzono formularze oceny ryzyka przy przyjęciu do szpitala, które stanowią dokumentację medyczną pacjenta. Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych przeprowadzały bieżące kontrole wewnętrzne m.in. w zakresie realizacji procedur zapobiegającym zakażeniom i szerzeniu się czynników alarmowych. Przeprowadzono szkolenia personelu zwracając szczególną uwagę na higienę rąk. Ponadto w sytuacji izolacji pacjenta z zakażeniem prowadzono edukację pacjenta oraz osób odwiedzających.

Podobnie jak w latach poprzednich dominującym czynnikiem alarmowym będącym przyczyną zakażeń w szpitalach minionym roku były bakterie z gatunku *Clostridium difficile* oraz z rodziny *Enterobacteriaceae* tj. *Klebsiella pneumoniae* i *Escherichia coli*. Pod względem postaci klinicznych najczęściej stwierdzaną postacią zakażenia szpitalnego było zakażenie układu pokarmowego, zakażenie krwi i zakażenie miejsca operowanego.

Podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

W nadzorowanych **60 obiektach ambulatoryjnych** przeprowadzono **19 kontroli**. Sprawdzono stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia oraz realizację obowiązujących procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Nieprawidłowości stwierdzono w tylko **2 obiektach ambulatoryjnych**. Uchybienia usunięto w wyniku wydanych przez PPIS w Katowicach zaleceń

pokontrolnych.

Dotyczyły one braku opracowanej i wdrożonej procedury postępowania z odpadami medycznymi, niewłaściwie opracowanej procedury postępowania poekspozycyjnego, a także nieprawidłowej realizacji procedury mycia i dezynfekcji rąk, powierzchni wyposażenia i pomieszczeń. W **1 przypadku** osobę odpowiedzialną za zaniedbania ukarano grzywną w drodze **mandatu karnego**.

Kolejne kontrole potwierdziły przywrócenie właściwego stanu sanitarnego – higienicznego w obiektach.

Praktyki zawodowe

Pod nadzorem PPIS w Katowicach w roku 2018 było **77 podmiotów leczniczych**, w tym prywatne gabinety lekarskie oraz protetyki i ortodoncje. Przeprowadzono w nich **7 kontroli** w zakresie oceny stanu sanitarnego jak również realizacji obowiązujących procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

W wyniku podjętych działań **nieprawidłowości** stwierdzono w **2 indywidualnych praktykach lekarza ginekologa**, gdzie nieprawidłowo opracowano i realizowano procedurę postępowania z odpadami medycznymi. Wydano zalecenia pokontrolne, których wykonanie potwierdzono podczas kolejnych kontroli.

2.Podmioty lecznicze jako zakłady pracy

W roku 2018 prowadzono również nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowania substancji stwarzających zagrożenie i ich mieszanin, czynników rakotwórczych i szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

Na terenie miasta skontrolowano **10 podmiotów lecznictwa ambulatoryjnego** przeprowadzając w nich **10 kontroli** sanitarnych.

W **3 podmiotach leczniczych** stwierdzono nieprawidłowości. PPIS w Katowicach wydał **3 decyzje** administracyjne, których zarządzenia dotyczyły: zapewnienia natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielnych natrysków do przemywania oczu dla pracowników narażonych na niebezpieczeństwo oblania środkami żrącymi, sporządzenia rejestru pracowników oraz rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia. Termin realizacji zarządzeń decyzji wyznaczono na rok 2019.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2018r. prowadził nadzór w zakresie urzędowej kontroli żywności, sprawdzając spełnienie przez podmioty gospodarcze na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności wymagań ujętych w prawie żywnościowym.

Działania kontrolne prowadzono w zakładach produkcji żywności, obiektach obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, a także w miejscach produkcji i obrotu kosmetykami.

W minionym roku w Siemianowicach Śląskich w **494 obiektach** znajdujących się w ewidencji PPIS w Katowicach przeprowadzono **273 kontrole sanitarne**.

Obiekty objęte nadzorem PPIS w Katowicach

Wydano **4 decyzje** nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień oraz **4 decyzje** płatnicze na łączną kwotę 633,00zł. Nie wydawano decyzji unieruchomienia obiektu. Za brak bieżącego porządku i czystości nałożono **9 mandatów karnych** na kwotę 1 650,- zł.

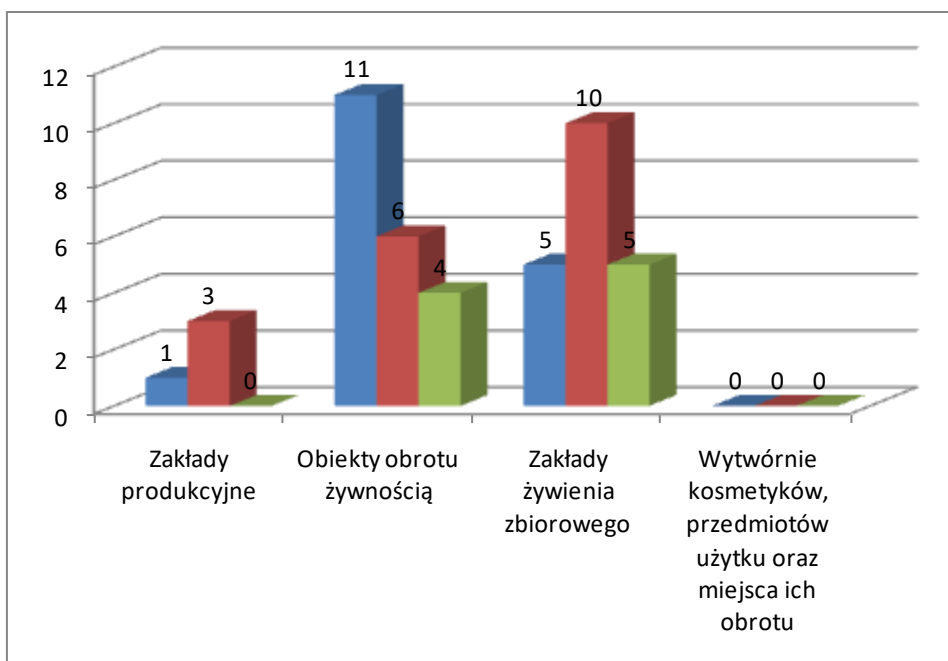
	Kontrole			Decyzje represyjne			Mandaty		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Zakłady produkcyjne	47	41	35	10	2	2	1	3	0
Obiekty obrotu żywnością	225	191	159	4	3	1	11	6	4
Zakłady żywienia zbiorowego	138	114	78	1	3	1	5	10	5
Wytwórnice kosmetyków, przedmiotów użytku oraz miejsca ich obrotu	1	2	1	0	0	0	0	0	0
RAZEM	411	348	273	15	8	4	17	19	9

Zestawienie działań kontrolnych w latach 2016-2018 w poszczególnych grupach obiektów.

W 2018 roku co 68 kontrola kończyła się wydaniem decyzji represyjnej, a co 30 kontrola skutkowało nałożeniem mandatu karnego.

Porównanie ilości wydanych decyzji represyjnych w poszczególnych grupach obiektów w latach 2016 – 2018

Porównanie ilości nałożonych mandatów karnych w poszczególnych grupach obiektów w latach 2016 – 2018

1. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz suplementów diety

Badania prób żywności

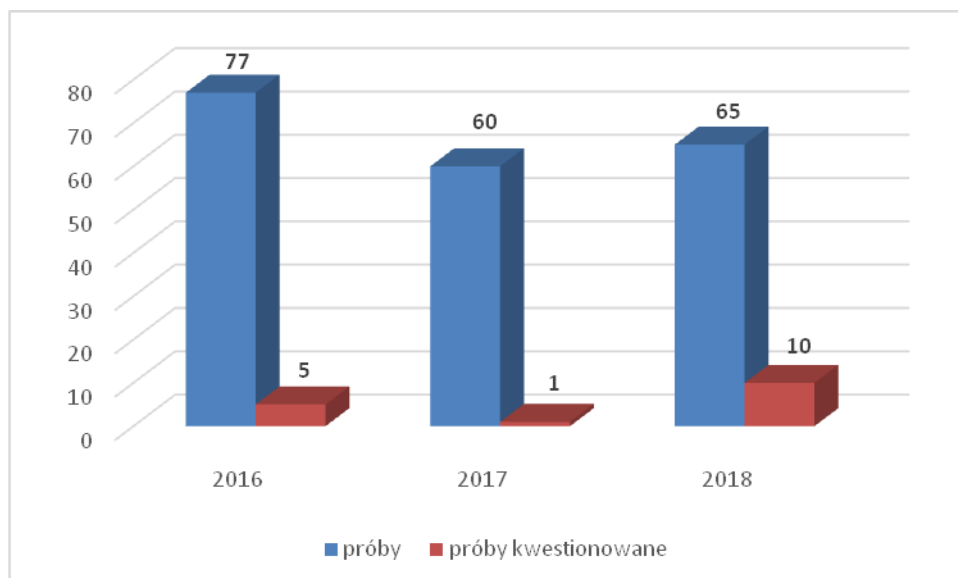
W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych **65 prób żywności**. Wykonanie tych badań zlecono laboratoriom wchodzącym w skład Zintegrowanego Laboratorium, znajdujących się w:

- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach;
- Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie,

Badania te są akredytowane lub objęte systemem jakości.

W roku 2018 **zakwestionowano 10 prób tj. 5 próbek szpinaku** z powodu obecności pałeczek *Escherichia coli*, **1 próbę cukierków „Michałki”** z powodu obecności **żywych szkodników** i ich pozostałości oraz **4 próbki** sanitarne z powodu obecności w nich **szkodników zbożowo-mącznych** oraz ich pozostałości.

Procent prób kwestionowanych zwiększył się w roku 2018 i wyniósł **15,38 %** w porównaniu z rokiem 2017, gdzie kwestionowano 1 próbę tj. 1,67% liczby zbadanych prób oraz w porównaniu z rokiem 2016, gdzie kwestionowano 5 prób tj. 3,9 %.

Porównanie ilości próbek żywności i przedmiotów użytku pobranych i kwestionowanych w latach 2016- 2018.

Próby pobierano w kierunku: zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 30 prób, zanieczyszczeń metalami - 4 próby, substancji dodatkowych - 7 prób, badań sensorycznych - 15 prób, obecności szkodników zbożowo- mącznych w zmiotkach i wytrzępkach z koszyczków- 6 prób. Ponadto do badań pobrano 1 próbę materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W zakresie oceny znakowania oceniono 36 próbek środków spożywczych. Aktualnym przepisom dotyczącym oznakowania **nie odpowiadało 5 próbek** (tj. **16,1%**). Stwierdzone nieprawidłowości to nieprawidłowo usytuowana data minimalnej trwałości na etykiecie oraz brak ujęcia w formie tabeli wartości energetycznej oraz ilości składników odżywczych.

Ponadto w 2018 roku pobrano do badań **1 próbę żywności z importu**. Próbkę przebadano pod względem analityki i znakowania i otrzymano **wynik prawidłowy**.

Nadzór nad przedmiotami użytku i kosmetykami

Stan sanitarno - higieniczny obiektów w tych grupach **nie budził zastrzeżeń**.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność	
	Rok 2017	Rok 2018
Wytwórnice ogółem	1	1
w tym:		
- materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	1
- produkcji, konfekcjonowania kosmetyków	0	0
Miejsca obrotu ogółem	3	3
w tym:		
- materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	1	0
- kosmetykami	2	3

Wytwórnice i miejsca obrotu przedmiotami użytku i kosmetykami w latach 2017 - 2018.

2. Powiadomienia typu RASFF i RAPEX

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz Niebezpiecznych Produktach Nieżywnościowych (RAPEX) to systemy przekazywania informacji między urzędami ds. kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.

W przypadku zidentyfikowania jakiegokolwiek zagrożenia zdrowia konsumentów umożliwia on sprawne i szybkie przekazywanie informacji, które są oceniane i jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia konsumentów podejmowane są działania określone procedurami.

W 2018 roku otrzymano **2 powiadomienia RAPEX** oraz **72 powiadomienia alarmowe i informacyjne** w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych **RASFF**.

Przyczynami dla których dany produkt został zgłoszony do systemu RASFF i RAPEX było m.in.:

- przekroczenie parametrów mikrobiologicznych w przyprawach, wodzie źródlanej, produktach mięsnych,
- zawartość nieautoryzowanych substancji w suplementach diety,
- przekroczenie poziomu rtęci w barwniku spożywczym,
- migracja pierwszorzędowych amin i pochodnych z produktów z poliamidu oraz kadmu w przedmiotach szklanych,
- obecność zanieczyszczeń fizycznych w słodyczach i napojach,

- przekroczenie poziomu mikotoksyn w przetworach zbożowo-mącznych i owocach suszonych,
- stwierdzenie napromieniania w produkcie pn. „Żabie udka”,
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu cyjanowodoru w pestkach moreli,
- przekroczenie poziomu lazalocydu tj. antybiotyku w jajkach,
- stwierdzenie nikotyny w suszonych owocach,
- wprowadzanie do obrotu suplementu diety, którego skład jest tożsamy ze składem produktu leczniczego,
- obecność substancji alergennych w kosmetyku.

W obiektach monitorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego. W większości przypadków producenci lub dystrybutorzy sami podejmowali takie działania.

Kategorie produktów	Powiadomienia alarmowe	Powiadomienia informacyjne
Mięso i przetwory mięsne	6	2
Przetwory zbożowo - mączne	7	0
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	2	0
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	7	1
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	7	0
Zioła i przyprawy	6	0
Suplementy diety	6	0
Inne (owoce suszone, warzywa świeże i mrożone, jajka, kawa, ser)	23	5
RAPEX (dot. produktów kosmetycznych)	2	0
Razem	66	8

W 2018 roku PPIS w Katowicach zgłosił do Systemu **RASFF 5 produktów:**

- filet z piersi kurczaka
- ćwiartka z kurczaka
- mięso mielone wieprzowo-wołowe do smażenia
- podudzie z kurczaka świeże, klasa A
- szpinak

Wszystkie zgłoszenia związane były z zanieczyszczeniami mikrobiologicznymi.

3. Zakłady produkcyjne

W 2018 roku w ewidencji PPIS w Katowicach figurowało **37 obiektów** – tj.:

- 1 wytwórnia lodów,
- 3 automaty do lodów,
- 16 piekarni,
- 5 ciastkarni,
- 1 browar,
- 2 zakłady wyrobów garmażeryjnych,
- 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych,
- 8 innych wytwórni żywności.

W obiektach tych przeprowadzono **35 kontroli** sanitarnych. W toku **2 kontroli** stwierdzono obecność szkodników zbożowo - mącznych oraz niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń piekarni. PPIS w Katowicach wydał **2 decyzje** nakazując właścicielom zakładów poprawę stanu sanitarno - higienicznego.

Piekarnia w Siemianowicach Śląskich (Źródło własne)

W zakładach produkcyjnych pobrano i przebadano **14 prób**, z czego **zakwestionowano 4 próby** zmiotek oraz wytrzępków z koszyczków, pobranych w piekarniach z powodu obecności w nich szkodników zbożowo-mącznych oraz ich pozostałości.

4. Obiekty obrotu żywnością

W minionym roku PPIS w Katowicach nadzorował **293** obiekty obrotu żywnością tj.:

- 223 sklepy spożywcze, w tym 3 supermarkety,
- 7 magazynów hurtowych,
- 44 kioski spożywcze,
- 4 środki transportu,
- 9 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 6 innych obiekty obrotu żywnością.

Przeprowadzono w nich **159 kontroli** sanitarnych, w czasie których nałożono **4 mandaty** na łączną kwotę 750,00zł. W **1** przypadku PPIS w Katowicach wydał **decyzję** represyjną.

Nakładane mandaty były wynikiem stwierdzanych nieprawidłowości takich jak:

- sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia oraz nieprawidłowo oznakowanych,
- eksponowanie środków spożywczych na ladzie sprzedaży bez zabezpieczenia od strony klienta,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji GHP,
- niedostosowanie ilości środków spożywczych do warunków lokalowych.

W obiektach tych pobrano do badań laboratoryjnych **31 prób żywności**. **Zakwestionowano 5 prób** szpinaku za zanieczyszczenia mikrobiologiczne - stwierdzono obecność bakterii *Escherichia coli* oraz **1 próbę cukierków** w „Michałki” za obecność żywych szkodników i ich pozostałości.

Super- i hipermarkety oraz sklepy należące do sieci: „Żabka”, „Biedronka”, „Lidl”

Na terenie Siemianowic Śląskich działają **3 supermarkety**, w których zgromadzona jest duża ilość towarów przeznaczona dla masowego konsumenta. Przeprowadzono w nich **5 kontroli** sanitarnych i **nie stwierdzono nieprawidłowości**. W sklepach tych wdrożone i realizowane są na bieżąco procedury GHP oraz system HACCP.

W **7 sklepach** należących do sieci „Żabka” przeprowadzono łącznie **4 kontrole** sanitarne i nałożono **1 mandat** karny na kwotę 400,00zł za nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych oraz wydano **decyzję** nakazującą usunięcie uchybień w terminie natychmiastowym.

W **7 sklepach** sieci „Biedronka” przeprowadzono **12 kontroli** sanitarnych, w toku których nałożono **1 mandat** karny na kwotę 200,00zł za nieprawidłowy bieżący stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń sklepu. Wydano również **decyzję** administracyjną w związku z nieprawidłowym stanem sanitarno-technicznym ścian i sufitów w szatni, pomieszczeniu gospodarczym, zapleczu i magazynie.

W **3 sklepach** sieci „LIDL” przeprowadzono **4 kontrole** sanitarne i **nieprawidłowości nie stwierdzono**.

Targowiska i obiekty ruchomych i tymczasowych

Na terenie Siemianowic Śląskich funkcjonują **2 targowiska** miejskie, gdzie prowadzona jest sprzedaż detaliczna środków spożywczych w **32 kioskach**.

Podczas **9 kontroli** sanitarnych przeprowadzonych w kioskach oferujących do sprzedaży żywność, **nie stwierdzono uchybień** natury sanitarno - higienicznej.

Ponadto przeprowadzono **2 kontrole** sanitarne wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną. Do zakresu kontroli należało ustalenie źródła pochodzenia oferowanego do sprzedaży mięsa – dziczyzny. **Nieprawidłowości nie stwierdzono.**

5. Zakłady żywienia zbiorowego

W 2018 roku PPIS w Katowicach nadzorował **160 zakładów żywienia zbiorowego**:

- 38 restauracji,
- 68 punktów małej gastronomii,
- 3 stołówki pracownicze,
- 4 bloki żywieniowe w domach opieki społecznej,
- 13 stołówek szkolnych, w tym 4 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 3 żłobki,
- 24 stołówki w przedszkolach, w tym 8 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 7 inne zakłady żywienia.

W obiektach tej grupy przeprowadzono **78 kontroli** sanitarnych, w wyniku których nałożono **5 mandatów** karnych na łączną kwotę 900,00zł. Ponadto PPIS w Katowicach wydał **1 decyzję** nakazującą w związku z nieprawidłowym stanem sanitarno-technicznym ścian i podłóg w kuchni i magazynach.

Żywienie w placówkach oświatowo-wychowawczych

W ewidencji PPIS w Katowicach figurowało **40 bloków żywienia** tj.: **13** - w szkołach, **24** – w przedszkolach oraz **3** – w żłobku.

W **9** szkołach, **16** przedszkolach i 1 żłobku posiłki przygotowywane były na miejscu, a **4** szkoły, **8** przedszkoli oraz **2** żłobki korzystały z usług zakładów cateringowych.

W nadzorowanych placówkach oświatowo - wychowawczych przeprowadzono **8 kontroli i nie stwierdzano uchybień** sanitarno - higienicznych.

W roku 2018 oceniono teoretycznie jakość żywienia prowadzonego w **2 przedszkolach**. Ocenę teoretyczną przeprowadzono z zastosowaniem programu komputerowego Aliant. W **1 przedszkolu** stwierdzono obniżoną zawartość żelaza, wapnia oraz wartość energetyczna w posiłkach.

Żywienie w podmiotach leczniczych

W **4** nadzorowanych **szpitalach** oraz **1 zakładzie opiekuńczym** prowadzone jest żywienie pacjentów w oparciu o dostawy posiłków w formie cateringu. W obiektach **nie stwierdzono uchybień** sanitarno - higienicznych.

6. Środki transportu żywności

W 2018 roku w rejestrze zakładów prowadzonym przez PPIS w Katowicach figurowały **4 firmy posiadające środki transportu** służące do przewozu środków spożywczych i suplementów diety. W grupie tej **nie stwierdzano nieprawidłowości** sanitarno - higienicznych.

IV. Jakość wody

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach:

- zatwierdzał harmonogramy pobierania próbek wody do badań wykonywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe tj. Wodociągi Siemianowickie Aqua- Sprint Sp. z o.o. i Górnśląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w ramach prowadzenia wewnętrznej kontroli;
- analizował i rejestrował przekazywane przez w/w przedsiębiorstwa wodociągowe wyniki badań jakości wody wykonywane zgodnie z ustalonymi harmonogramami;
- przekazywał uzyskane dane dotyczące jakości wody ŚPWIS;
- wykonywał badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta zgodnie z opracowanym harmonogramem urzędowych kontroli.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi były wykonywane na terenie miasta Siemianowice Śląskie w 9 stałych punktach monitoringowych wyznaczonych przez Wodociągi Siemianowickie Aqua- Sprint Sp. z o.o. oraz w 5 stałych punktach monitoringowych wyznaczonych przez Górnśląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.

W 2018 roku Wodociągi Siemianowickie Aqua - Sprint Sp. z o.o. przystąpiły do weryfikacji punktów monitoringowych, tak aby wyznaczone do pobierania próbek punkty czerpalne był zlokalizowane jak najbliżej wodomierza głównego lub przyłącza.

Liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta przez Wodociągi Siemianowickie Aqua - Sprint Sp. z o.o. i Górnśląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w ramach prowadzenia wewnętrznej kontroli jakości wody wynosiła:

- **96** próbek do badań fizykochemicznych,
- **100** próbek do badań bakteriologicznych.

Dodatkowo w ramach urzędowej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzonej przez PPIS w Katowicach pobrano:

- **24** próbki do badań fizykochemicznych,
- **25** próbek do badań bakteriologicznych.

W 2018 roku PPIS w Katowicach wydał łącznie **121 orzeczeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi**, które zostały przekazane do Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie. Nie wydano żadnego orzeczenia o warunkowej przydatności lub braku przydatności wody do spożycia przez ludzi.

W październiku 2018 roku nastąpiło krótkotrwałe pogorszenie jakości wody w dzielnicy Michałkowice związane z usuwaniem przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. awarii rurociągu relacji Murcki – Katowice Dąb. W czasie prac naprawczych konieczne było przełączenie zasilania „studni” zakupowej/wodomierzowej przy ul. Tarnogórskiej na zasilanie z kierunku SUW Będzin. W następstwie zgłoszeń mieszkańców dotyczących nieakceptowalnego zapachu wody i wykonania badań laboratoryjnych w/w „studnia” została czasowo wyłączona z eksploatacji. Zasilanie w wodę dla mieszkańców dzielnicy Michałkowice było kontynuowane z alternatywnych kierunków dostaw wody.

Na podstawie wyników badań wody wykonanych w 2018 roku stwierdzono, że w zakresie badanych parametrów grupy A i grupy B **woda na terenie miasta Siemianowice Śląskie** spełniała określone wymagania i **była przydatna do spożycia przez ludzi**.

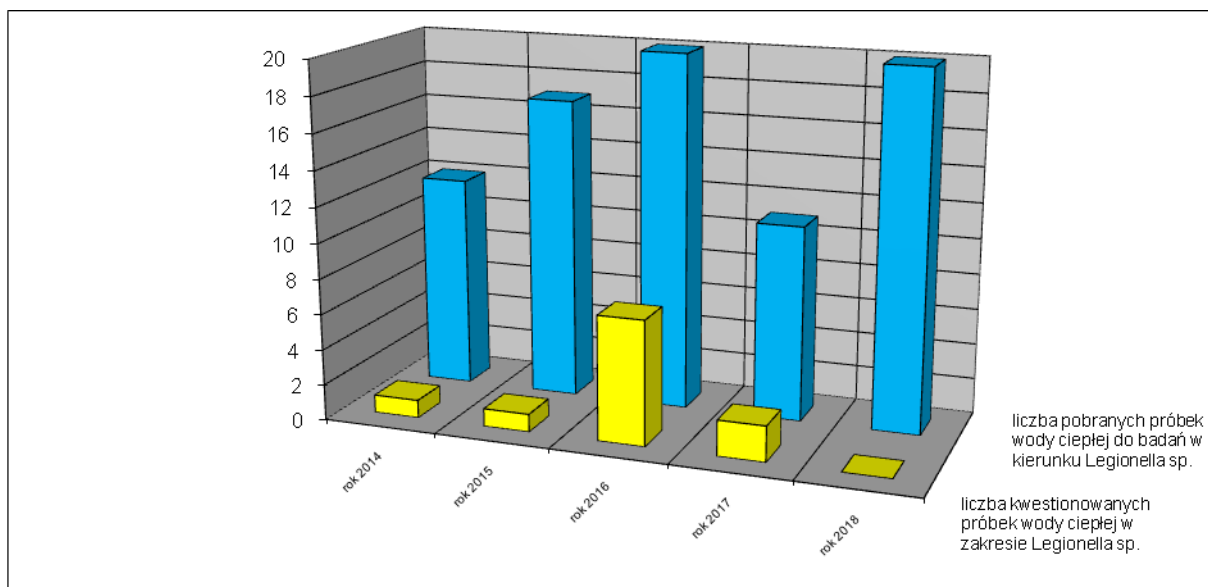
2. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie bakterii Legionella sp.

W 2018 roku kontynuowano badania jakości wody ciepłej w kierunku występowania bakterii z rodzaju Legionella w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej.

Badania wody ciepłej wykonano w **7 obiektach**: 2 szpitalach, 2 domach pomocy społecznej, 1 zakładzie pielęgnacyjno- opiekuńczym, 1 hotelu i 1 obiekcie świadczącym usługi hotelarskie. Pobrano łącznie **20 próbek** wody ciepłej do badań laboratoryjnych i stwierdzono, że próbki wody **spełniały wymagania** określone w przepisach prawa.

Zdjęcie: Badania wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp. – natrysk w szpitalu..

Pobrane i kwestionowane próbki wody ciepłej na terenie miasta Siemianowice Śląskie w latach 2014 – 2018

W okresie od roku 2014 do roku 2018 liczba kwestionowanych próbek wody ciepłej w zakresie bakterii Legionella sp. w kontrolowanych obiektach utrzymuje się na podobnym poziomie, za wyjątkiem roku 2016, kiedy odnotowano zwiększoną liczbę kwestionowanych próbek.

3. Baseny kąpielowe

Zdjęcie: Pływalnia w Kompleksie Sportowym „Michał”.

PPIS w Katowicach na terenie miasta nadzorował **3** pływalnie:

- krytą w Kompleksie Sportowym „Michał” przy ul. Orzeszkowej 1,
- krytą przy ul. Śniadeckiego 11,
- odkrytą na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”.

W ramach prowadzonego nadzoru, PPIS w Katowicach:

- zatwierdzał przygotowane przez zarządzający pływalniami harmonogramy pobierania próbek wody do badań w ramach kontroli wewnętrznej;

- analizował i rejestrował przekazywane przez zarządzających pływalniami wyniki badań jakości wody wykonywane zgodnie z ustalonymi harmonogramami oraz w przypadku wyników badań, które nie spełniały wymagań, przekazywane przez zarządzających pływalniami informacje o podejmowanych działaniach naprawczych;
- przekazywał uzyskane dane dotyczące jakości wody na pływalniach do ŚPWIS;
- wykonywał badania jakości wody na pływalniach w ramach kontroli urzędowej przed wydaniem decyzji – rocznej oceny jakości wody na pływalni.

Zdjęcie: Pływalnia odkryta, sezonowa na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”

PPIS w Katowicach w ramach kontroli urzędowej pobrał do badań **24 próbki** wody z niecek basenowych i cyrkulacji oraz **2 próbki** wody ciepłej z natrysków do badań w kierunku bakterii Legionella sp.

Zarządzający wykonywali badania jakości wody na pływalniach średnio 2 razy w miesiącu na pływalniach krytych i 3 razy w sezonie letnim na pływalni odkrytej. Zarejestrowano łącznie:

- **150** wyników badań wody na pływalniach krytych,
- **16** wyników badań wody na pływalniach odkrytych.

W przypadku wystąpienia kwestionowanych parametrów zarządzający obiektami przedkładali informacje o podjętych działaniach naprawczych.

W 2018 roku PPIS w Katowicach wydał **3 decyzje - roczne oceny jakości wody na pływalniach**. Stwierdzono, że **eksploatacja pływalni była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających**.

V. Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej to różnorodna i liczna grupa podmiotów służąca zaspokajaniu zbiorowych i powszechnych potrzeb społecznych.

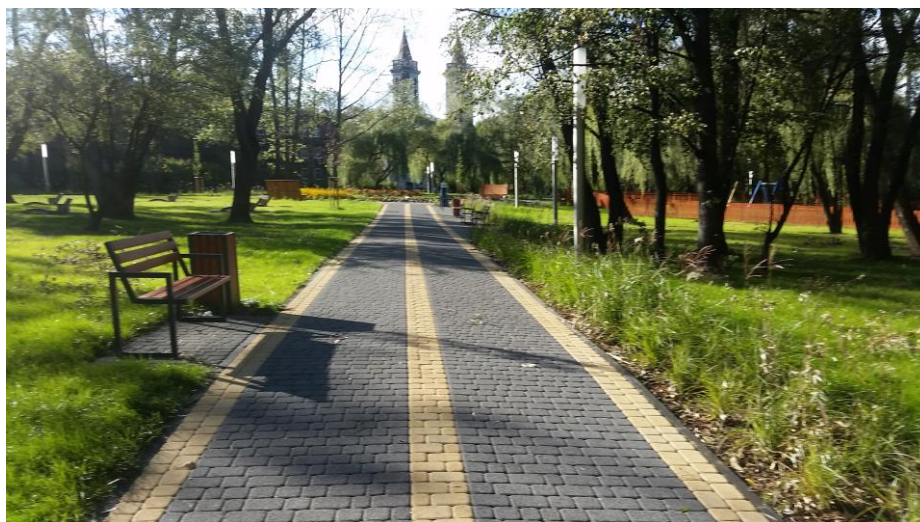
W ewidencji PPIS w Katowicach w 2018r. figurowało **218 obiektów**, z czego większość została skontrolowana. Przeprowadzono **169 kontroli sanitarnych**. W efekcie tych działań w PPIS w Katowicach wydał **8 decyzji administracyjnych** zarządzając przywrócenie właściwego stanu sanitarnego - higienicznego, a winnych zaniedbań ukarał nakładając **3 grzywny w drodze mandatu karnego**.

Rodzaj obiektu	Ilość obiektów w ewidencji	Ilość obiektów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów	Ilość wydanych decyzji administracyjnych	Ilość nałożonych mandatów
Obiekty hotelarskie	5	5	100	1	1
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej	103	61	59	1	2
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	10	10	100	2	0
Ustępy publiczne	4	4	100	0	0
Obiekty sportowe	6	6	100	1	0
Obiekty kulturalno-widowiskowe	8	7	88	0	0
Tereny rekreacyjne	12	10	83	0	0
Targowiska	2	2	100	0	0
Cmentarze	8	7	88	0	0
Inne obiekty użyteczności publicznej*	60	24	40	3- dot. zakł. pogrzebowego, pływalni, stacji paliw	0
Suma	218	136	62	8	3

* do grupy inne obiekty użyteczności publicznej wliczono m.in. pływalnie kryte i odkryte, dom przedpogrzebowy, apteki, zakłady pogrzebowe, stacje paliw, administracje, wspólnoty, sklepy z odzieżą używaną, pralnię.

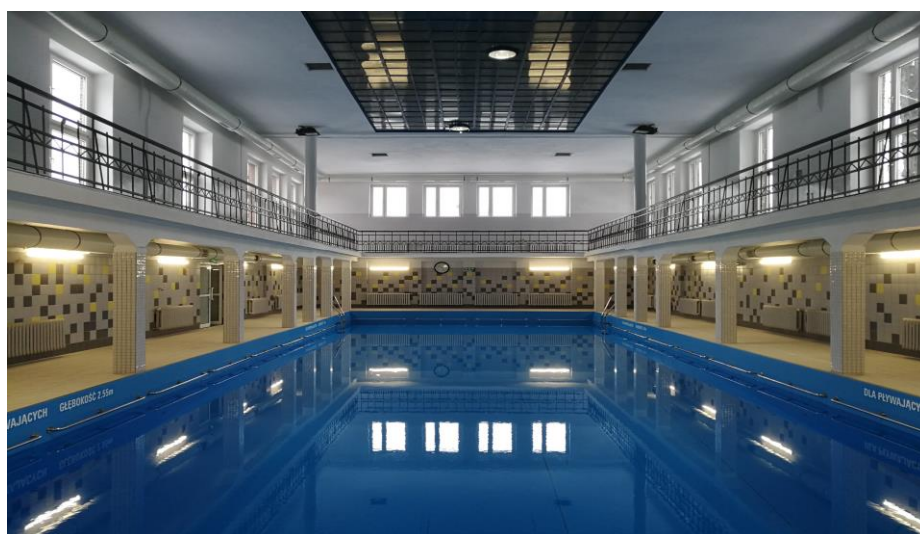
Poprawę stanu sanitarnego miasta zauważa się głównie w grupie obiektów rekreacyjnych.

Do pozytywnych zmian znacząco przyczyniła się rewitalizacja terenów zielonych. W mieście sukcesywnie dokonuje się porządkowania zieleni poprzez nasadzenie nowych krzewów i drzew oraz doposaża się obiekty w małą architekturę np. Plac Waryńskiego, strefa rekreacji i wypoczynku na osiedlu Bańgów, wymiana ogrodzenia w Parku Górnik.

Zdjęcie: Plac Waryńskiego Siemianowice Śląskie

W roku 2018 po generalnym remoncie uruchomiona została Pływalnia Miejska przy ul. Śniadeckiego 11. Remont obejmował m.in. uszczelnienie i wzmocnienie niecki basenowej, wykończenie ścian hali basenowej i filarów płytkami ceramicznymi, modernizację wentylacji, szatni i przebieralni. Zakupiono nowe ławki oraz stojaki na sprzęt.

Zdjęcie: Pływalnia Miejska Siemianowice Śląskie

1. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty świadczące usługi hotelarskie

Ze względu na wiele czynników m.in. standard usług, lokalizację czy wyposażenie, obiektom hotelarskim na podstawie ustawy *o usługach turystycznych* przyznawane są kategorie. Na tej podstawie do omawianej grupy zaliczono hotele, hostel i pokoje gościnne.

W roku 2018 **skontrolowano wszystkie obiekty hotelarskie** będące w nadzorze.

Sprawdzano przestrzeganie wymagań sanitarnych co do wyposażenia i zakresu świadczonych usług. Zakres kontroli obejmował:

- stan techniczny pomieszczeń mieszkalnych i sanitarnych oraz ich wyposażenie,
- dbałość o stan bieżącej czystości pomieszczeń oraz otoczenia,
- sposób zagospodarowania odpadów komunalnych,
- postępowanie z bielizną,
- zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia i jej jakość,
- zaopatrzenie i właściwe przechowywanie środków czystości i dezynfekcyjnych,
- dbałość o czystość terenu wokół obiektu.

W oparciu o powyższe kryteria stan kontrolowanych obiektów **oceniono pozytywnie**. **Wyjątek stanowiły** (objęte nadzorem w 2018 roku) **Pokoje Gościnne OLIMP przy ul. Olimpijskiej 19**, gdzie stwierdzono brudne, z zaciekami i czarnym nalotem ściany i sufity w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym na parterze i na II piętrze, w korytarzach, na klatce schodowej, w kuchni i jadalni na parterze oraz pękniętą umywalkę w pomieszczeniu higieniczno - sanitarnym na 2 piętrze. Ponadto kontrola wykazała brudne wyposażenie, kratki wentylacyjne i sprzęt porządkowy, brak środków czystości i dezynfekcyjnych, brudne kafelki ścienne i podłogowe oraz armatura sanitarna w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych.

Powyższe skutkowało wydaniem przez PPIS w Katowicach **decyzji administracyjnej oraz nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego**. Zaniedbania bieżące usunięto w krótkim czasie, natomiast termin realizacji zarządzeń decyzji wyznaczono na 2019 rok.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu

W 2018r. PPIS w Katowicach nadzorował **103 zakłady** świadczące usługi fryzjerskie, fryzjersko - kosmetyczne, odnowy biologicznej oraz tatuażu, z czego **skontrolowano 61 %**.

Skontrolowane sale fryzjerskie, kosmetyczne, pomieszczenia z urządzeniami do opalania, zaplecza socjalne, toalety **utrzymane były czysto**.

Zdjęcie: salon fryzjerski Siemianowie Śląskie

W zakładach używane narzędzia do zabiegów nienaruszających ciągłości tkanki dezynfekowano i myto po każdym użyciu. Wszystkie stosowane środki miały odpowiednie atesty i zostały dopuszczone do obrotu. Narzędzia w wyniku, których stosowania mogło dojść do naruszenia ciągłości tkanki poddawano dezynfekcji w myjkach ultradźwiękowych, pojemnikach z użyciem preparatów chemicznych oraz coraz częściej stosowano sterylizację przy użyciu autoklawu. W niektórych zakładach sterylizację zlecano firmom zewnętrznym.

Zgodnie z ustawą *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* sprawdzano stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

W większości kontrolowanych zakładów stosowana była bielizna jednorazowa. Bielizna wielorazowego użytku prana była poza zakładem. Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi było analogiczne jak w podmiotach leczniczych.

W związku z ustawą *o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium* w czasie kontroli sprawdzano czy solaria udostępniane są małoletnim, czy przestrzegany jest zakaz reklamy lub promocji usług w zakresie udostępniania solarium oraz czy umieszczone są czytelne i widoczne informacje o ryzyku zachorowania na złośliwego raka skóry i „Zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia”.

W skontrolowanych solariach nie stwierdzono nieprawidłowości. Dezynfekcja łóżek i okularów przeprowadzana była na bieżąco. Zużyte lampy opalające przekazywano specjalistycznym firmom przy wymianie na nowe.

W roku 2018 **negatywnie oceniono 3 zakłady**, w których stwierdzono brak umywalki w toalecie, brudne, zakurzone ściany, brudne narzędzia i wyposażenie, nieprawidłową dezynfekcję oraz nieporządek na stanowiskach pracy. Nałożono **2 grzywny w drodze mandatu** karnego oraz **wydano 1 decyzję administracyjną**. Dotyczyło to:

- Studia Kosmetycznego AMARIS przy ul. Jana Pawła II 12,
- Studia kosmetycznego „Eliksir Piękna” przy ul. Wł. Jagiełły 9,
- Fryzjerstwa przy ul. Niepodległości 67.

W zakładach bieżące zaniechania usunięto podczas kontroli, a zarządzenia decyzji zrealizowano w wyznaczonym terminie.

Przystanki komunikacji miejskiej

W roku 2018 na terenie miasta **dokonano oględzin 23 przystanków autobusowych i tramwajowych**. Przystanki posiadały ławeczki, kosze na odpadki, czasem wiaty chroniące oczekujących pasażerów przed warunkami atmosferycznymi, były odpowiednio oznakowane i posiadały informacje o rozkładzie jazdy.

Ogólnie **stan sanitarny** skontrolowanych przystanków **był zadowalający**. Jedyne w kilku przypadkach stwierdzono brudne ławki, kosze oraz zaśmiecony teren.

W związku z tym PPIS w Katowicach zwrócił się do Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie Wydział Gospodarki Komunalnej o podjęcie działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego przystanków. W odpowiedzi gestor poinformował, o podjętych działaniach naprawczych.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2018r. w ewidencji figurowało **10 jednostek pomocy społecznej i wszystkie zostały skontrolowane**.

Obiekty w zależności od przeznaczenia dzielą się na:

- domy pomocy społecznej – placówki zapewniające całodobową opiekę z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające i edukacyjne, działające po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej,
- inne jednostki pomocy społecznej – domy dziennego pobytu, ośrodki wsparcia,

- placówki zapewniające całodobową opiekę – placówki zapewniające opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, prowadzone w ramach działalności gospodarczej, działające po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej.

Placówki te przystosowano dla osób niepełnosprawnych i z reguły charakteryzują się dobrym stanem technicznym, będącym wynikiem realizacji wymogów i ich standaryzacji.

W skontrolowanych obiektach **nie stwierdzono nieprawidłowości w utrzymaniu bieżącej czystości** obiektów i ich otoczenia, gospodarowaniu odpadami medycznymi i komunalnymi, postępowaniu z bielizną czystą i brudną.

W wyniku kontroli PPIS w Katowicach wydał **2 decyzje administracyjne** tj. na rzecz:

- ośrodka Stowarzyszenia Chorych na Stwardnienie Rozsiane ich Przyjaciół i Opiekunów przy ul. Wiejskiej 2, gdzie stwierdzono brak dopływu ciepłej wody przy punktach wodnych w toaletach oraz w kuchence do przygotowywania napojów, zniszczoną tapicerkę na kozetkach w pomieszczeniu masażu i fizjoterapii. Zarządzenia decyzji zrealizowano.
- Domu Fundacji „CZUWAJĄCY SŁUDZY (ŁK 12,35-49)” przy ul. Rzepusa 28 (całodobowy – objęty nadzorem w 2018 r.), gdzie stwierdzono zakurzony sufit z ubytkami farby, skorodowany grzejnik, zniszczone fugi przy natrysku w łazience dla podopiecznych na pierwszym piętrze. Termin realizacji zarządzeń wyznaczono w 2019 roku.

Ustępy publiczne

W 2018 r. pod nadzorem PPIS w Katowicach były **4 ustępy publiczne i ogólnodostępne** przeznaczone dla klientów różnego rodzaju obiektów i **wszystkie zostały skontrolowane.**

Bieżąca czystość w skontrolowanych ustępach **była zachowana.** Wszystkie ustępy podłączono do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W dniu kontroli obiekty zaopatrzone były w wystarczającą ilość środków czystościowych, higienicznych i dezynfekcyjnych. Dezynfekcja urządzeń sanitarnych odbywała się na bieżąco, z właściwą częstotliwością.

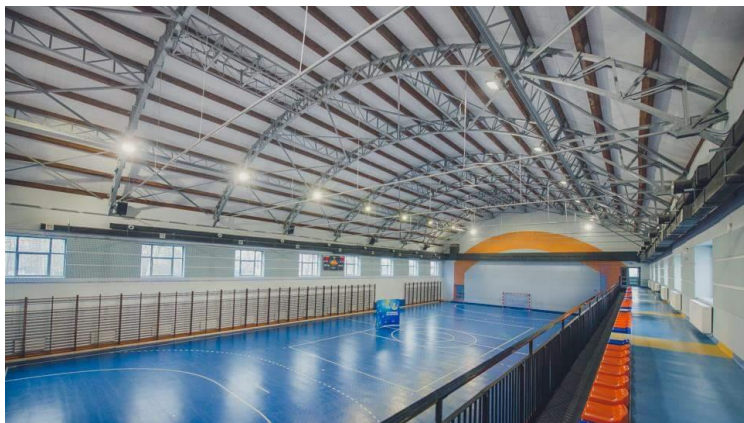
Obiekty sportowe

W ewidencji PPIS w Katowicach figurowało **6 obiektów sportowych** i wszystkie skontrolowano.

Obiekty sportowe będące w nadzorze PPIS w Katowicach to samodzielne lub zwarte zespoły urządzeń terenowych oraz budynków przeznaczonych do celów sportowych np. stadiony, boiska, kluby i hale sportowe, sale gimnastyczne, kręgielnie, korty tenisowe, pole golfowe. Zakres kontroli obejmował między innymi:

- stan sanitarno-higieniczny zaplecza sanitarnego, jego wyposażenie i zaopatrzenie w środki czystości i higieniczne,
- gospodarkę wodno-ściekową i odpadową,
- zaopatrzenie w środki czystości i higieniczne,
- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń bloku sportowego,
- czystość otoczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę skontrolowane obiekty **oceniono pozytywnie**.

*Zdjęcie: Hala Sportowa MOSiR Park Pszczelnik Siemianowice
Śląskie*

W roku 2018 PPIS w Katowicach prowadził **postępowanie administracyjne** odnośnie Hali Tenisowej przy Alei Młodych 22, gdzie stwierdzono brak ciepłej wody przy umywalce w pomieszczeniu porządkowym, zniszczone fugi przy brodzikach w kabinach prysznicowych, zniszczone

brodziki w kabinach prysznicowych w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym przy szatni męskiej, brak wylewek w bateriach umywalkowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w szatni damskiej oraz męskiej, zniszczone, popękane kafelki oraz panele podłogowe w holu.

W związku z powyższym PPIS w Katowicach **wydał decyzję administracyjną**. Część jej zarządzeń wykonano, a termin realizacji pozostałych określono na 2019 rok.

Obiekty kulturalno-widowiskowe

PPIS w Katowicach **nadzorował 8 obiektów kulturalno – widowiskowych** i wszystkie zostały skontrolowane. Kinoteatr Tęcza nadal był nieczynny.

Obiekty kulturalno - widowiskowe stanowią zespół urządzeń publicznych zaspokajających potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne ludności. Grupa ta obejmuje: muzea, ośrodki kultury, kluby i obiekty widowiskowe.

Sale widowiskowe, garderoby, szatnie, toalety z rozdziałem na damskie i męskie **utrzymane były czysto.**

W roku 2018 zmodernizowano Siemianowickie Centrum Kultury „JARZĘBINA” przy ul. Wierzbowej 2. Prace remontowe objęły m.in. malowanie pomieszczeń, wymianę glazury podłogowej, montaż klimatyzacji w sali bankietowej oraz przystosowanie obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

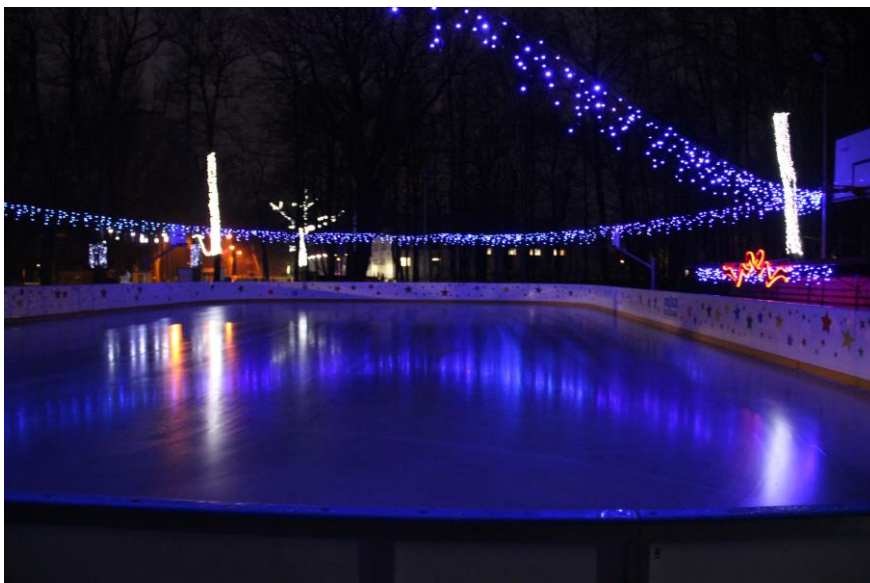
Tereny rekreacyjne

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie miejsca do rekreacji to tereny zielone w formie zorganizowanych kompleksów (place zabaw, piaskownice, ścieżki i trasy rowerowe, tory do jazdy na rolkach, boiska do tenisa ziemnego, boiska piłkarskie) lub zespoły zieleni (parki, zieleńce, skwery) mające publiczne przeznaczenie.

Zdjęcie: Pl. Waryńskiego Siemianowice Śląskie

W wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono, że tereny rekreacyjne **utrzymane były w prawidłowym stanie sanitarno-porządkowym**. Wyposażone były w dostateczną ilość koszy na odpady. Przed sezonem letnim szczególną uwagę zwracano na wymianę piasku w piaskownicach, której zwykle dokonywano przed i w trakcie sezonu. Przy piaskownicach i placach zabaw ustawione były tabliczki z regulaminami, w których ujęto zakaz wprowadzania psów oraz zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

Zdjęcie: Lodowisko Park Pszczelnik Siemianowice Śląskie

Parki i place zabaw wyposaża się coraz częściej w toalety typu TOI TOI, które są na bieżąco serwisowane przez firmy zewnętrzne.

W plan pozytywnych zmian w tej grupie obiektów wpisuje się rewitalizacja terenów zielonych i organizowanie infrastruktury do uprawiania sportów na świeżym powietrzu. Prace modernizacyjne objęły wymianę oświetlenia, nawierzchni alejek, chodników i małej architektury.

Targowiska

Na terenie miasta dostępne były **2 targowiska**, mające charakter zorganizowany i zostały one **skontrolowane**. Stan sanitarny targowisk utrzymywał się **na poziomie dobrym**. Bieżąca czystość była zachowana, gospodarka odpadami prawidłowa, a toalety dla klientów utrzymane czysto. Wydzielono miejsca dla palących, a w regulaminach ujęto zakaz wprowadzania psów.

Na targowisku przy ul. Dąbrowskiego wyremontowano kontener z toaletami.

Cmentarze

W Siemianowicach Śląskich **funkcjonuje 8 cmentarzy**, w minionym roku **skontrolowano 7**.

Cmentarze to tereny wydzielone do grzebania zmarłych w grobach pojedynczych lub zbiorowych, także do przechowywania prochów po ich kremacji. Są oznaczone, zaopatrzone w tabliczki z regulaminami informującymi m.in. o zakazie wprowadzania psów oraz zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

Podczas kontroli **nie stwierdzono niewłaściwego stanu porządkowego**. Główne alejki na cmentarzach były utwardzone, boczne wysypane żwirkiem. Odpady komunalne gromadzono w kontenerach i wywożono na wysypisko śmieci.

W roku 2018 **wydano 2 decyzje zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji szczątków ludzkich**. Ekshumacje wykonano pod nadzorem przedstawicieli PPIS w Katowicach i nieprawidłowości nie stwierdzono.

Osoby przeprowadzające ekshumację stosowały środki ochrony osobistej. W trakcie ekshumacji ziemię wydobywaną z grobu umieszczano na powierzchni zabezpieczonej nieprzepuszczalną, wytrzymałą matą. Po wydobyciu szczątków grób dezynfekowano i zasypywano ziemią wydobytą z grobu. Transport szczątków odbywał się środkami transportu przeznaczonymi do przewozu zwłok.

Ekshumacje przeprowadzane były w ustawowym terminie tj. od 16 października do 15 kwietnia, zgodnie z wydawanymi decyzjami i wymaganiami przepisów prawa.

Ponadto na wniosek Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie **wydano 13 postanowień w sprawie sprowadzenia do kraju zwłok z zagranicy**.

Imprezy masowe

PPIS w Katowicach na podstawie ustawy *o bezpieczeństwie imprez masowych* wydał **3 opinie sanitarne dotyczące organizowania imprez masowych**. Opiniowano m.in. zabezpieczenie imprez masowych w zaplecze sanitarno – higieniczne oraz zapewnienie odpowiedniej gospodarki odpadami. Opinii negatywnych nie wydano.

2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały, że gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta **prowadzona była prawidłowo**. Zachowana była ciągłość odbioru odpadów komunalnych oraz zapewnione były pojemniki do ich gromadzenia. Do zadań miasta należy odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Podmiotem odbierającym odpady było Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Siemianowicach Śląskich.

W mieście funkcjonuje selektywne zbieranie odpadów typu papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, zielone, ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, budowlane, zużyty sprzęt elektryczny, zużyte baterie i akumulatory. Ponadto odpady komunalne z gospodarstw domowych były bezpłatnie przyjmowane przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Wyzwolenia 18E i mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony).

Mieszkańcy miasta w **1 przypadku** zgłosili problem dotyczący przepełnionych pojemników na odpady komunalne. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zgłoszony problem, a usuwanie odpadów rozpoczęto w dniu kontroli.

Na podstawie sprawowanego nadzoru i przeprowadzonej w miesiącu kwietniu 2018 roku **wizji objazdowej miasta**, w której wzięli udział przedstawiciele Wydziału Gospodarki Komunalnej, można stwierdzić, że pomimo poprawy stanu sanitarnego, w niektórych obszarach miasta **nadal występuje problem powstawania dzikich wysypisk**. Tereny zaśmiecone stwierdzono na obrzeżach, alejkach spacerowych, przy garażach.

O wynikach wizji PPIS w Katowicach poinformował Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie, wnosząc o podjęcie działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu sanitarno - porządkowego.

W odpowiedzi Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie poinformował, że część działek uprzątnięto, natomiast do podmiotów prywatnych z ramienia urzędu wystosowano wezwania wnosząc o usunięcie zaniedbań porządkowych.

3.Akcje deratyzacyjne

W 2018 roku na terenie miasta zostały przeprowadzone **dwie obowiązkowe akcje deratyzacyjne** tj. akcja wiosenna od 23.03.2018r. do 21.04.2018r. i akcja jesienna od 23.09. do 22.10.2018r.

W okresie wiosennym kontrole przeprowadzono w **66 obiektach**, natomiast w trakcie akcji jesienniej skontrolowano **127 obiekty i nieprawidłowości nie stwierdzono.**

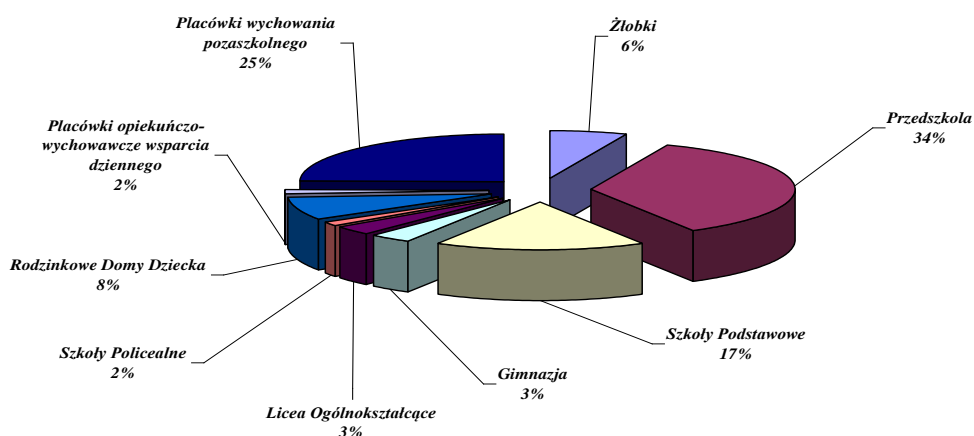

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2018 r. sprawował bieżący nadzór sanitarny w zakresie przestrzegania przepisów higienicznych i zdrowotnych nad **69 stałymi obiektami nauczania i wychowania** w mieście i były to:

- żłobki i kluby dziecięce – 5,
- przedszkola – 25,
- szkoły podstawowe – 11,
- gimnazja – 2,
- licea ogólnokształcące – 2,
- szkoły policealne – 1,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego – 2,
- placówki z pobytem całodobowym – 5,
- placówki wychowania pozaszkolnego – 16.

W 2018 roku przeprowadzono łącznie **21 kontroli sanitarnych w 18 obiektach.**

Placówki oświatowo-wychowawcze w Siemianowicach Śl. objęte nadzorem PPIS w Katowicach w 2018 r.

W skontrolowanych placówkach **stan sanitarny i techniczny sukcesywnie ulega poprawie.** Wygezwawano wykonanie zarządzeń **2 decyzji** wydanych w latach wcześniejszych.

1. Żłobki i kluby dziecięce

W Siemianowicach Śląskich w 2018 roku działały **4 żłobki**, w tym **1 żłobek publicznych, 3 niepubliczne oraz 1 klub dziecięcy niepubliczny**. W żłobkach publicznych zapisanych było 131 dzieci, a w żłobkach niepublicznych – 99 dzieci. Przeprowadzono w nich **5 kontroli i nieprawidłowości nie stwierdzono**.

Żłobki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu. W placówkach zostały zapewnione zarówno higieniczne jak i bezpieczne warunki pobytu dzieci.

Sala dla dzieci w siemianowickim publicznym żłobku (Źródło: Zdjęcie własne)

W minionym roku do dyspozycji dzieci oddano Niepubliczny Żłobek „Gryfne Bajtle” przy ul. 1 Maja 12.

2. Placówki wychowania przedszkolnego

W 2018 roku PPIS w Katowicach nadzorował **25 przedszkoli**. Skontrolowano **9 placówek**, do których zapisanych było 653 dzieci.

W minionym roku oddano do użytku Niepubliczne Przedszkole Logopedyczne „LOGUŚ” z Oddziałami Integracyjnymi przy ul. Zachodniej 1.

Ponadto wydano opinię sanitarną dla Prywatnego Przedszkola „Łokietkowo”, które od 2019 roku funkcjonować będzie w budynku I Społecznego Przedszkola z Elementami Pedagogiki Waldorfskiej przy ul. Wł. Łokietka 12.

Skontrolowane przedszkola funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu. Przyległe tereny placów zabaw były ogrodzone i utrzymane w czystości. Piaskownice zostały zabezpieczone przez zanieczyszczeniami, a piasek był wymieniany.

W Przedszkolu Nr 15 Zespołu Przedszkolnego Nr 1 przy ul. Grunwaldzkiej 10, w wyniku realizacji zarządzeń decyzji z 2015 roku, doprowadzono do prawidłowego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczenie sanitarne dla dzieci oraz podłogi w 3 salach zajęć.

Pomieszczenie sanitarne dla dzieci w publicznym przedszkolu (Źródło: Zdjęcie własne)

W 2018 roku dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii w **2 placówkach przedszkolnych** tj. w:

- Przedszkolu Nr 6 ul. Kościelna 39,
- Niepublicznym Przedszkolu Sportowym „Wesoła Rodzinka” ul. Niepodległości 20.

Oceniono dostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu dzieci w 5 oddziałach, tj. 71 stanowisk. Stwierdzono, że 26 stanowisk (**37 %**) **nie spełniało wymagań Polskiej Normy**.

3.Szkoły

W 2018 roku PPIS w Katowicach nadzorował **16 szkół** różnego typu, **skontrolowano 4** spośród nich.

Budynki szkół przystosowane są do potrzeb użytkowników, a ich **stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry.**

W wyniku realizacji zarządzenia decyzji PPIS w Katowicach w Szkole Podstawowej **Nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi** przy ul. Lipowej 3 doprowadzono do prawidłowego stanu sanitarnego nawierzchnię chodnika przed wejściem do budynku.

W 2 skontrolowanych szkołach zapewniono wystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego. Uczniowie 2 pozostałych szkół korzystali z obiektów sportowych i boisk poza placówką.

W 3 oddziałach w Szkole Podstawowej **Nr 3** ul. Szkolna 15 oceniono dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii i stwierdzono, że **uczniowie korzystali z mebli edukacyjnych dostosowanych do wzrostu.**

Zapewniono uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W 2 szkołach funkcjonowały samodzielne gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, a w 2 opieka medyczna świadczona była poza terenem placówki. Pomieszczenia gabinetów utrzymane były we właściwym stanie sanitarnym.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

Program dożywiania uczniów w placówkach szkolnych prowadzony był w **2 spośród 4 skontrolowanych szkół.** Obiady otrzymywało **331** uczniów, a z posiłków dofinansowanych skorzystało **58** uczniów.

Dwie szkoły uczestniczyły w projekcie „**Program dla szkół**”, który promował dietę bogatą w owoce i warzywa, mleko i produkty mleczne, a skorzystało z niego w minionym roku **451 uczniów.** Natomiast **1 szkoła** zapewniła nadal podaż mleka i produktów mlecznych dla **248 uczniów.**

Zakres prowadzonego dożywiania w szkołach w latach 2016 – 2018 zobrazowano w poniższej tabeli.

Rok	Liczba szkół wszystkich typów		Placówki skontrolowane, w których stwierdzono:										Liczba korzystających z posiłków dofinansowanych
	w ewidencji	skontrolowanych	Wydawanie ciepłych posiłków				Organizowane śniadania szkolnych		Podawanie napoju		Owoce w szkole		
			liczba placówek	Liczba korzystających z posiłków			liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających	
				łącznie	pełnych	I-daniowych							
2016	18	14	10	1496	1469	0	7	266	9	2996	9	1622	329
2017	16	9	7	1434	1434	0	2	20	6	1752	2	517	230
2018	16	4	2	331	331	0	0	0	1	248	2	451	58

VII. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

1. Stan sanitarno-higieniczny zakładów pracy

Nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

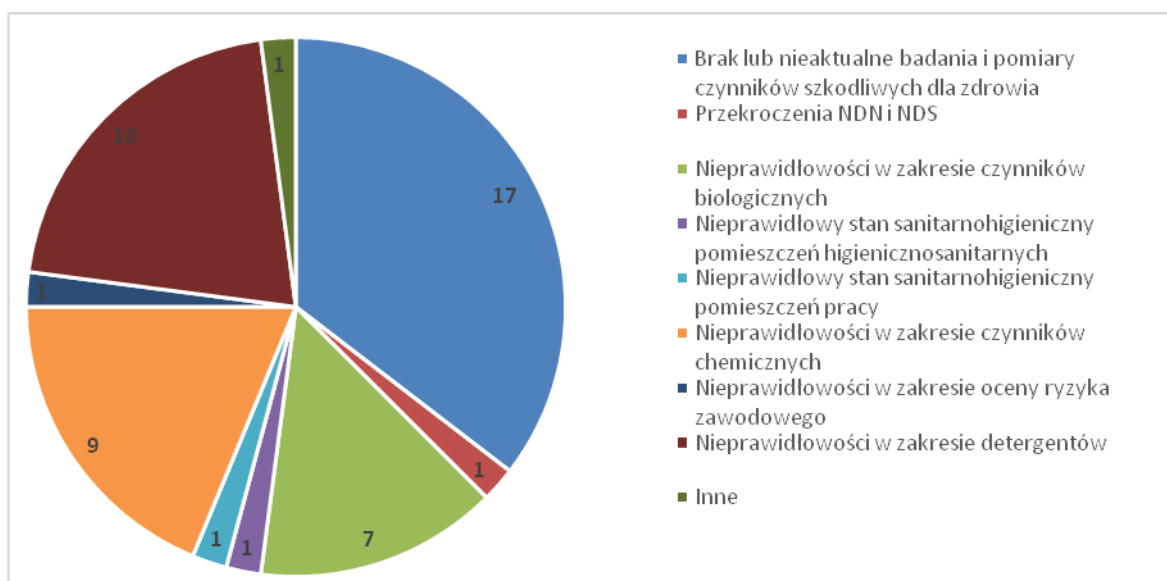
PPIS w Katowicach nadzorował **255 zakładów pracy**, zatrudniających ogółem **8649 pracowników**. Skontrolowano **70** spośród nich, przeprowadzając **99 kontroli** sanitarnych. Wydano **21 decyzji administracyjnych**, nie nałożono grzywien w drodze mandatu karnego.

Warunki pracy

Pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników, poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami środowiska pracy oraz stanem sanitarnym w zakładach, zostało wydanych **21 decyzji administracyjnych**.

Szczegółowy opis stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości w 2018 r. obrazuje poniższy wykres.

Wykaz nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli w 2018 roku

W toku kontroli w **1 zakładzie** pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu, co skutkowało wydaniem **decyzji**. W wyniku działań podjętych przez pracodawcę **poprawiono warunki pracy 2 pracownikom**, którzy pracowali w przekroczeniach NDN hałasu.

Ponadto na skutek decyzji wydanych przez PPIS w Katowicach w latach wcześniejszych poprawiono warunki pracy **24 pracownikom w 3 zakładach pracy**, w których stwierdzono przekroczenia normatywu hałasu i **2 pracownikom w 1 zakładzie pracy**, w którym stwierdzono przekroczenie NDS manganu.

W 2018 roku przeprowadzono kontrole sprawdzające w **8 zakładach pracy**, w których ze względu na stosowane urządzenia oraz procesy technologiczne nie było możliwe poprzez działania techniczne zlikwidowanie przekroczeń hałasu, stwierdzonych w latach wcześniejszych. Polecono pracodawcom systematyczne poddawanie pracowników profilaktycznym badaniom lekarskim oraz przeprowadzanie odpowiednich szkoleń BHP wraz z informowaniem pracowników o ryzyku utraty zdrowia związanym z pracą na stanowiskach o złym klimacie akustycznym.

W ramach kontroli warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w **zakładach sektora gospodarki ściekami i odpadami** przeprowadzono kontrole sanitarne w **3 zakładach** pracy. W **1 z nich** odnotowano:

- brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ich rejestru,
- brak kart badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- brak poinformowania pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia o aktualnych wynikach badań i pomiarów,
- nieprawidłowo sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego,
- brak poinformowania pracowników o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Spośród **18 zakładów** pracy, w których w środowisku pracy, występowały substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym **skontrolowano 4 zakłady**, stwierdzając nieprawidłowości w **1 z nich**. **W 2018 roku stwierdzono 1 przypadek choroby zawodowej - międzybłoniak opłucnej, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły azbestu.**

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W 2018 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w **44 zakładach pracy** w zakresie przestrzegania przepisów, dotyczących stosowania oraz wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. **W 9 zakładach stwierdzono:**

- nieprawidłowo sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego,
- brak lub nieprawidłowe karty charakterystyki wprowadzanych do obrotu mieszanin,
- brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- nieprawidłowo opracowane instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy.

PPIS w Katowicach w każdym przypadku wydał decyzję. W 2017 roku skontrolowano 37 zakładów pracy i w 5 z nich stwierdzono nieprawidłowości.

Produkty biobójcze

W 2018 r. przeprowadzono nadzór nad przestrzeganiem obowiązków dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych. Produkty biobójcze to produkty do zwalczania organizmów szkodliwych dla zdrowia ludzi lub zwierząt. Jednocześnie mogą one stanowić ryzyko dla ludzi, zwierząt i środowiska.

Przeprowadzono kontrole w **7 zakładach pracy**, w wyniku których nie stwierdzono naruszenia przepisów w tym zakresie.

Detergenty

PPIS w Katowicach prowadził także nadzór nad przestrzeganiem obowiązków dotyczących wprowadzania do obrotu detergentów i środków powierzchniowo czynnych. W toku czynności kontrolnych oceniano karty charakterystyki, oznakowanie opakowań oraz arkusze danych składników wprowadzanych do obrotu detergentów.

W 2018 r. przeprowadzono **1 kontrolę i nie stwierdzono nieprawidłowości.**

Czynniki biologiczne

W zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych, ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki oraz przestrzegania przez pracodawców wymogów obowiązującego przepisu prawa przeprowadzono kontrole sanitarnych w **22 zakładach pracy.**

W 7 zakładach stwierdzono:

- nieprawidłowo sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego,
- brak poinformowania pracowników o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami,
- brak rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do gr. 3 zagrożenia.

W związku z powyższym PPIS w Katowicach wydał decyzje administracyjne. W 2017 roku skontrolowano 19 zakładów pracy, stwierdzając nieprawidłowości w 2.

2. Choroby zawodowe

PPIS w Katowicach realizując zadania, dotyczące nadzoru nad warunkami pracy prowadził postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych i wydawał imienne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do jej stwierdzenia. Do celów diagnostyczno - orzeczniczych w sprawie pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, sporządzane były oceny narażenia zawodowego, uwzględniające informacje dotyczące przebiegu zatrudnienia i narażenia na czynnik szkodliwy dla zdrowia, który mógł być przyczyną choroby zawodowej.

Lp.	Choroba zawodowa	2015	2016	2017	2018
1.	Pylica płuc	2	2	0	0
2.	Uszkodzenie słuchu	1	0	0	0
3.	Przewlekłe choroby narządu ruchu	0	0	1	0
4.	Nowotwory złośliwe	0	0	0	1
6.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego	3	0	1	0
7.	Przewlekłe choroby narządu głosu	0	0	1	0
	RAZEM	6	2	3	1

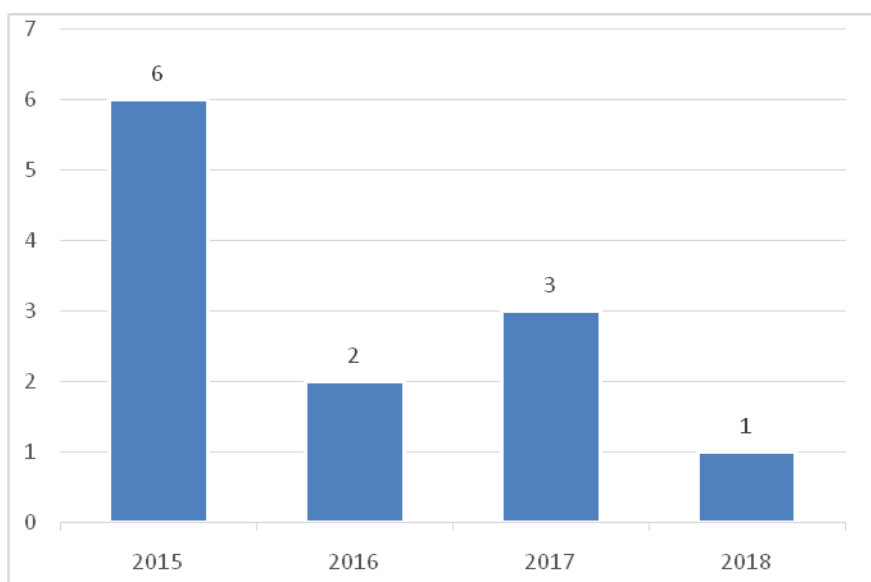
Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2015-2018

W każdym zakładzie w zależności od charakteru pracy, produkcji czy technologii mogą występować zagrożenia związane z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, będące przyczynami chorób zawodowych wśród pracowników.

W 2018 roku **stwierdzono 1 przypadek choroby zawodowej** - nowotwory złośliwe, **w 3 przypadkach wydano decyzje odmawiające stwierdzenia choroby zawodowej.**

W okresie 2015-2018 w zakładach pracy na terenie Siemianowic Śląskich stwierdzono łącznie 12 przypadków chorób zawodowych. W analizowanym okresie liczba stwierdzonych chorób zawodowych znacznie zmalała.

Należy zaznaczyć, że stwierdzane choroby zawodowe są często skutkiem braku odpowiednich warunków pracy w latach wcześniejszych.

Analiza zapadalności na choroby zawodowe w Siemianowicach Śląskich w latach 2015 - 2018

VIII. Interwencje mieszkańców miasta

W 2018 roku mieszkańcy miasta wnieśli 63 interwencje, w 2017 roku 50. Kontrole sanitarne **nie potwierdziły większości** opisanych naruszeń sanitarnych.

Przedmiotem interwencji były żądania podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej wnoszącego, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji PPIS w Katowicach.

Interwencje rozpatrywano bez zbędnej zwłoki, w terminach określonych przez przepis prawa, a w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców reagowano natychmiast. W przypadku potwierdzenia zaniedbań wszczynano postępowanie administracyjne w celu przywrócenie właściwego stanu sanitarnego. Winnych zaniedbań karano grzywną w drodze mandatu karnego.

Reagowano na wszystkie interwencje, również wniesione anonimowo, a sprawy dotyczące zadań innych organów przekazywano zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową.

W 2018 roku mieszkańcy Siemianowic Śląskich najczęściej zgłaszali problemy w zakresie **niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego obiektów użyteczności publicznej**. Odebrano **29 interwencji, z czego 14 wniosków uznano za zasadne**. W 2017 roku przyjęto 23 wnioski i 10 z nich potwierdzono.

Zgłaszane problemy to: zły stan sanitarny posesji, brudne klatki schodowe, zalewanie piwnic, zawilgocenia mieszkań, przepełnione pojemniki na odpady komunalne, obecności gryzoni, insektów, gołębi, niewłaściwy stan sanitarno - higieniczny w obiektach typu dom pomocy społecznej, zakład fryzjerski, kosmetyczny, hostel.

W wyniku toczących się postępowań wydawano zalecenia pokontrolne z krótkim terminem usunięcia naruszeń. Ponadto PPIS w Katowicach wydał **1 decyzję** zarządzając przywrócenie właściwego stanu sanitarno – technicznego w całodobowym domu pomocy.

W **27 interwencjach** mieszkańcy opisali **nieprawidłowości zaobserwowane w obiektach produkcji i obrotu żywnością**. **Zasadna były tylko 2**. W 2017 roku odebrano 21 wniosków i potwierdzono również 2 spośród nich.

Najczęściej zgłaszano nieprawidłowości sanitarne w sklepach i zakładach gastronomicznych typu otwartego tj. barach, restauracjach i punktach małej gastronomii.

Kwestionowano:

- nieprawidłową jakość zdrowotną środków spożywczych,
- niehigieniczną formę sprzedaży pieczywa,
- nieprawidłowe oznakowanie środków spożywczych,
- nieprawidłowe eksponowanie środków spożywczych niepakowanych,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych,
- brak porządku i czystości w obiekcie,
- obecność owadów i gryzoni w obiekcie,
- nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi.

W sklepie należącym do sieci „Żabka” w toku kontroli stwierdzono w pomieszczeniach sklepu ślady ich bytowania gryzoni. Wydano decyzję **nakazującą w terminie natychmiastowym** usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie osobę odpowiedzialną za zaniedbania ukarano grzywną w drodze mandatu w kwocie 400,00zł i

Kontrola sprawdzająca wykazała niewykonanie zarządzeń decyzji w związku z czym wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne. Obiekt został zlikwidowany.

W jednej z siemianowickich restauracji stwierdzono uchybienia natury sanitarno-higienicznej, za co właściciela zakładu ukarano grzywną w drodze mandatu karnego w wysokości 150,00zł. W wyniku wydanych zaleceń w obiekcie przywrócono właściwy stan sanitarno - higienicznego w wyznaczonym czasie.

Rozpatrzono **2 interwencje dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**. W 2017 roku jakość wody w mieście nie budziła zastrzeżeń.

Uwagi dotyczyły niewłaściwego zapachu wody i występowania osadów na urządzeniach domowych. Na podstawie wykonanych badań laboratoryjnych potwierdzono **1 zgłoszenie**. Nieprawidłowości zostały usunięte w krótkim czasie przez Wodociągi Siemianowickie Aqua- Sprint Sp. z o.o.

Przyjęto **4 wnioski**, w których poruszano problem **niewłaściwych warunków pracy i 2 z nich były uzasadnione**. W 2017 roku w tym zakresie wpłynęły 3 sprawy i 1 potwierdzono.

W wyniku podjętych działań w jednym przypadku PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną** nakazując usunięcie nieprawidłowości w zakładzie pracy, natomiast w drugim przypadku uchybienia zostały usunięte w toku czynności kontrolnych.

Niewłaściwy stan sanitarny **podmiotów wychowania i nauczania** w 2018 roku był przedmiotem **1 nieuzasadnionej interwencji**. W 2017 roku rozpatrzono 3 sprawy potwierdzając 1 z nich.

Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola publicznego zgłosili występowanie wszawicy oraz zatruc pokarmowych.

W minionym roku, podobnie jak i w 2017 roku pacjenci **nie zgłosili** zastrzeżeń odnośnie udzielania świadczeń zdrowotnych **w podmiotach leczniczych**.

IX. Środki zastępcze

PPIS w Katowicach kontynuował działania w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania występowania problemu tzw. dopalaczy.

Dopalacze stanowią różnego rodzaju produkty zawierające substancje psychoaktywne, które nie znajdują się na liście środków kontrolowanych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii. Spożycie ich ma na celu wywołanie w organizmie efektu narkotycznego. Dopalacze, jak i inne substancje odurzające, niszczą przede wszystkim ośrodkowy układ nerwowy i negatywnie wpływają na pracę mózgu.

W ramach działań określonych w art. 44c. ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którym w przypadku stwierdzenia wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środka zastępczego lub produktu, co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest środkiem zastępczym, inspektor sanitarny nakazuje w drodze decyzji wstrzymanie wytwarzania tego produktu lub wycofanie go z obrotu.

W zakresie zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych przeprowadzono **12 wizytacji** sklepu w Siemianowicach Śląskich, w którym w latach wcześniejszych prowadzona była działalność w tym zakresie. W wyniku comiesięcznych wizytacji stwierdzono, że sklep był zamknięty.

X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Rolą zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym zmierzających do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- wydawanie uzgodnień do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- przeprowadzanie kontroli obiektów w trakcie budowy, przebudowy lub rozbudowy pod względem zgodności ich realizacji z zatwierdzoną dokumentacją projektową.

W 2018 roku wydano **13 opinii sanitarnych odnośnie dopuszczenia do użytkowania obiektów** nowo wybudowanych lub adaptowanych oraz **1 zaświadczenie na potrzeby uzyskania koncesji**.

Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowo wybudowany obiekt został przekazany do użytkowania w stanie umożliwiającym utrzymywanie w nim właściwego stanu sanitarnohigienicznego, tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza i temperatury, właściwego oświetlenia, poziomu hałasu zgodnego z obowiązującymi przepisami, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

W czasie czynności kontrolnych sprawdzano zgodność wykonania obiektów budowlanych z zatwierdzonym w decyzji o pozwoleniu na budowę (zmianę sposobu użytkowania) projektem budowlanym oraz zapoznawano się z przedstawianymi dokumentami i sprawozdaniami z pomiarów, badań, sprawdzeń, które wykonano w celu potwierdzenia założeń projektowych oraz spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych odpowiednio do zakresu tych dokumentów.

W 2018 roku obiekty budowlane zgłoszone do użytkowania w zdecydowanej większości wykonane zostały zgodnie z zatwierdzonymi projektami budowlanymi. Nieliczne obiekty zostały zrealizowane z nieistotnymi odstępstwami od zatwierdzonego projektu, które nie powodowały zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Biorąc pod uwagę powyższe w roku ubiegłym **nie wniesiono sprzeciwu co do dopuszczenia obiektu budowlanego do użytkowania.**

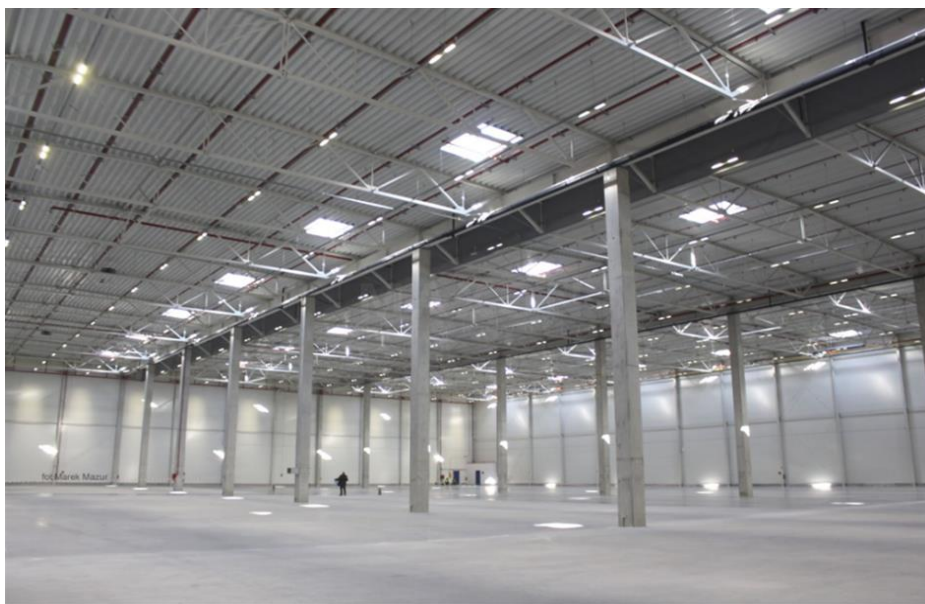
Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2016 – 2018

Dokonywano odbiorów przychodni, budynków biurowo-magazynowych, hal produkcyjno-magazynowych. Wśród najciekawszych wymienić należy:

- przychodnię lekarzy rodzinnych z gabinetami specjalistycznymi (etap I) oraz pomieszczenie z rentgenem (etap II) przy ul. Bańkowskiej 70;
- budynek pałacu (etap I) przy ul. Chopina (dz. nr 403/28, 249/31);
- budynek biurowo-magazynowy przy ul. Rozwojowej;
- halę produkcyjno-magazynową wraz z zapleczem socjalno-biurowym oraz infrastrukturą techniczną towarzyszącą przy ul. Rozwojowej;
- halę magazynową wraz z zapleczem socjalno-biurowym, portiernią, infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu przy ul. Rozwojowej;
- budynek podstawowej stacji kontroli pojazdów z częścią handlowo-usługową przy ul. Mysłowickiej 5.

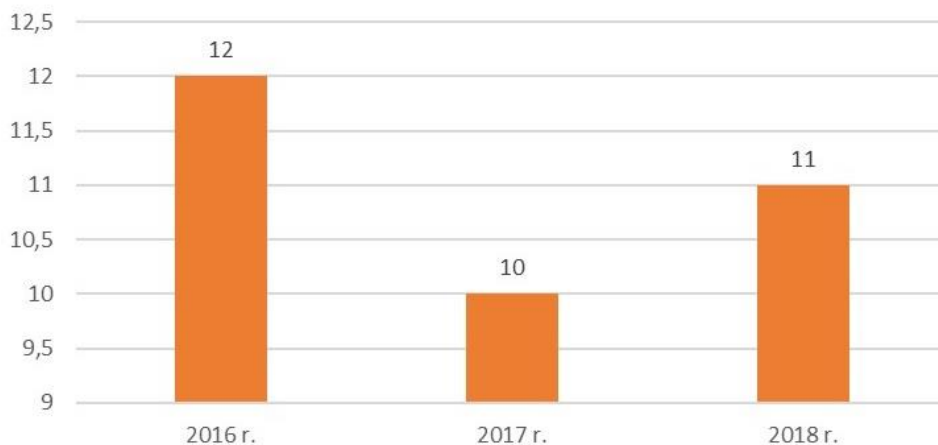
Podczas czynności kontrolnych zwracano uwagę na zastosowanie materiałów dopuszczonych do stosowania w budownictwie i posiadających aktualne atesty higieniczne.

Nie zdarzyły się przypadki wykonania obiektów niezgodnie z dokumentacją projektową. Część inwestorów nie posiadała podczas kontroli niezbędnych dokumentów, przede wszystkim sprawozdania z badania wody, a także protokołów pomiarowych instalacji elektrycznej.

Hala magazynowa z zapleczem socjalno-biurowym, portiernią, infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu przy ul. Rozwojowej (Źródło: <https://magazyny.online/centrum-logistyczne/7r-logistic-park-siemianowice-slaskie-siemianowice-slaskie-ul-rozwojowa-2327> stan na dzień 05.02.2019 r.)

W 2018 roku wydano **11 opinii odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko** - dla jednego przedsięwzięcia stwierdzono taką potrzebę i określono zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Opinie odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w latach 2016 – 2018

Opinie te dotyczyły m.in. hal magazynowych i punktów zbierania odpadów.

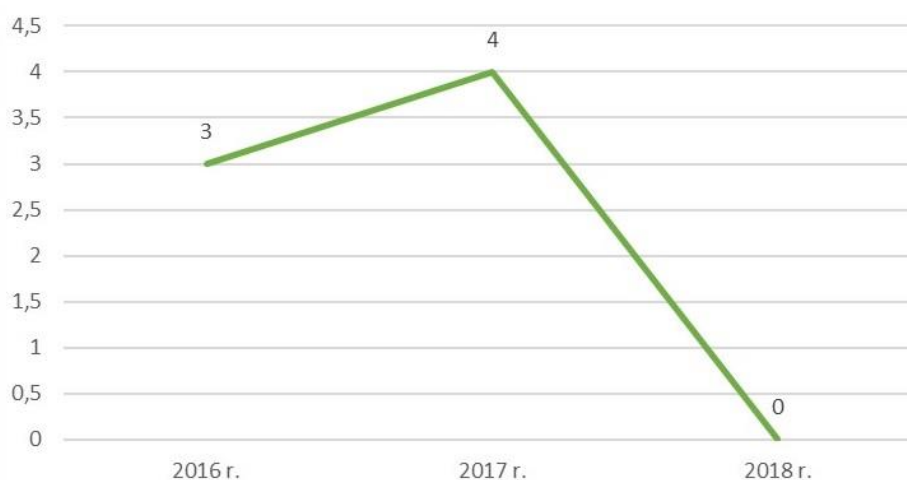
Do ciekawszych zaliczyć można:

- rozbudowę instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów, wykorzystującej proces magnetycznej i ferromagnetycznej separacji metali przy ul. Chemicznej 5;
- rozbudowę zakładu przedsiębiorstwa AMS Metal sp. z o.o. przy ul. Chemicznej 5;
- budowę hali magazynowej wraz z zapleczem socjalno-biurowym i portiernią oraz niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach obręb Michałkowice;
- zabudowę instalacji do wytwarzania paliwa alternatywnego – opartego między innymi na odpadach posiadających wysokie wartości kaloryczne przy ul. Wyzwolenia 2,
- punkt do zbierania złomu przy ul. Budowlanej dz. nr 824/4.

Wydając opinie brano pod uwagę:

- zawartość karty informacyjnej przedsięwzięcia;
- charakter przedsięwzięcia i jego skalę, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, planowaną technologię, wielkość produkcji oraz przewidywane rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu eliminowanie lub ograniczanie skutków jego realizacji;
- usytuowanie przedsięwzięcia względem terenów chronionych, istniejący i planowany charakter zagospodarowania, występowanie głównych zbiorników wód podziemnych, ukształtowanie terenu, a także przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego - jeżeli został uchwalony.

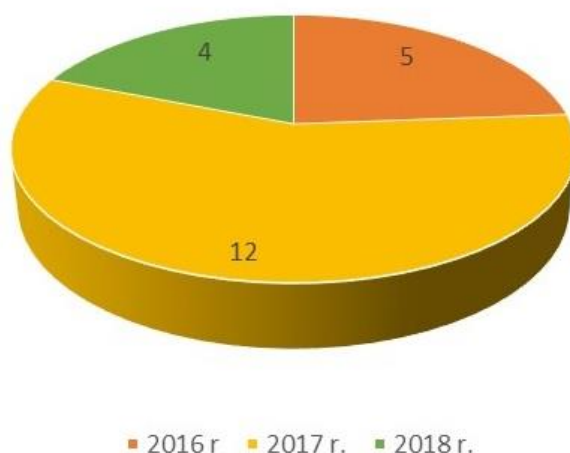
W 2018 roku **nie wydano żadnej opinii** dotyczącej warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań w latach 2016 – 2018

Wydano **4 opinie dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**. Plany te stanowią podstawę do późniejszego ustalania przez właściwe organy warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także lokalizowania inwestycji celu publicznego. Uzgodnienia dotyczyły obszarów w rejonie:

- dzielnicy Przełajka (dwukrotnie);
- dzielnicy Srokowiec;
- między osiedlem Węzłowiec, a terenami kolejowymi PKP w rejonie ulic Wł. Jagiełły oraz Węglowej.

Opinie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 2016 – 2018

Przesłane do uzgodnienia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miały na celu m.in.:

- dostosowanie zapisów do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, ujednoczenie planów dla całego objętego nim obszaru z uwzględnieniem aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju, a także umożliwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz uporządkowanie komunikacji;
- utrzymanie istniejącego przemysłowego charakteru dzielnicy, przy jednoczesnym uporządkowaniu kierunków rozwoju obszarów zabudowy związanej z produkcją i usługami;
- ustalenie przeznaczeń terenu, które umożliwiają racjonalne zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem wszystkich występujących uwarunkowań;

W ustaleniach planów kierowano się zasadą zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniano zapisy przyjętych już dokumentów, m.in. w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i oczyszczania ścieków.

Projekty, co potwierdzały załączone do nich „Prognozy oddziaływania...”, zawierały zapisy i rozwiązania minimalizujące szkodliwe oddziaływanie - na środowisko, przyrodę i krajobraz kulturowy oraz zdrowie ludzi - planowanych do wprowadzenia zagospodarowań:

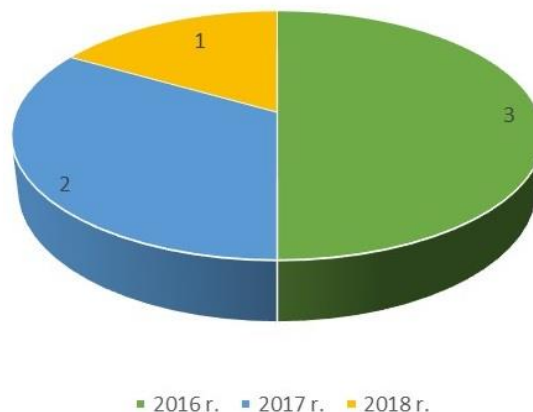
- nakazy i zakazy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w ciepło, ochrony przed hałasem;
- nakaz stosowania proekologicznych systemów grzewczych;
- określenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnych.

Zapisy dotyczące przeznaczenia terenów należy w większości uznać za prawidłowe i nie budzące problemów przy uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla planowanych przedsięwzięć.

W jednym przypadku (Srokowiec) wydano opinię z uwagą, która dotyczyła konieczności rozpoznania jakości chemicznej gruntów przed realizacją docelowej zabudowy na obszarze dawnej huty.

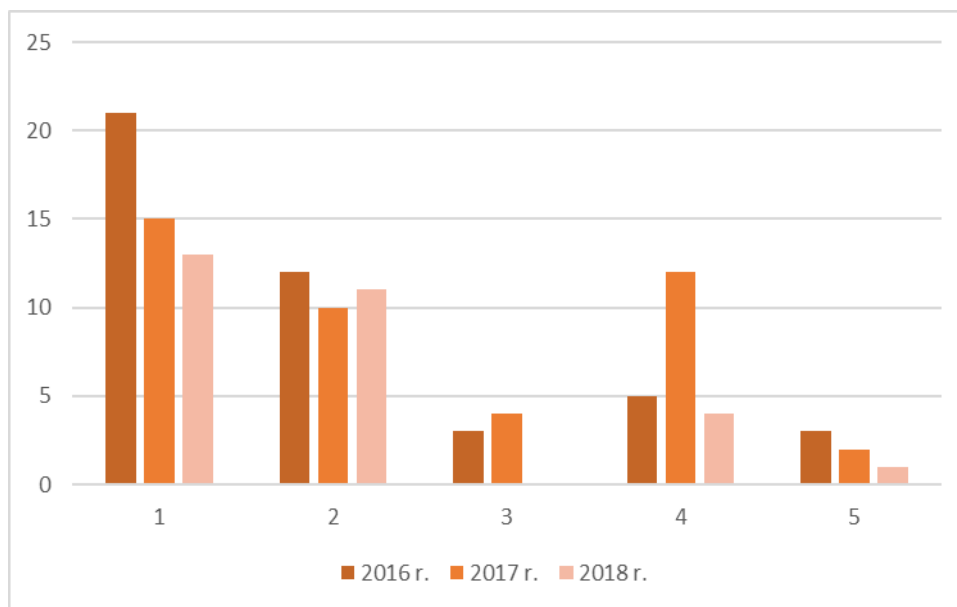
Wydano także **2 opinie** dotyczące projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz **3 opinie** dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W wydano **1 opinię dotyczącą uzgodnienia dokumentacji projektowej**. Przedmiotowy projekt dotyczył zmiany sposobu użytkowania lokalu usługowego na poradnię pedagogiczną przy ul. Dąbrowskiej 4.

Uzgodnienia dokumentacji projektowej w latach 2016 – 2018

Zestawienie opinii wydanych w latach 2016-2018 przedstawia poniższy wykres.

Legenda:

- 1 - opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- 2 - opinie w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 3 - uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań,
- 4 - uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 5 - uzgodnienia dokumentacji projektowej

Analizując powyższe dane stwierdzić można, iż:

- liczba opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych w dalszym ciągu wykazuje tendencję spadkową;
- liczba opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko po spadku w 2017 r. nieznacznie wzrosła;
- liczba opinii w sprawie uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań oraz uzgodnienia dokumentacji projektowej od wielu lat utrzymuje się na niskim poziomie;
- liczba uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znacznie zmalała.

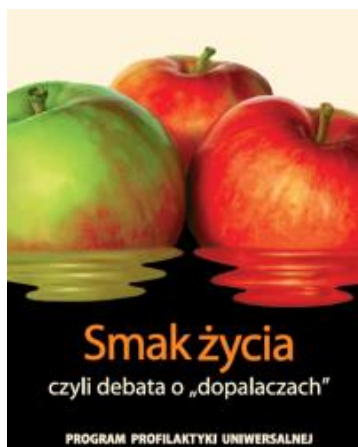
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, programy edukacyjne i akcje prozdrowotne

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia jest dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych poprzez działania umożliwiające zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, poprawę i utrzymanie zdrowia społeczeństwa i kształtowanie w tym zakresie prawidłowych postaw i zachowań.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2018 roku realizował na terenie Siemianowic Śląskich m. in. następujące programy edukacyjne:

1. Program profilaktyki stosowania dopalaczy „Smak życia czyli debata o dopalaczach”

Program adresowany jest do szkół podstawowych i wygaszanych szkół gimnazjalnych.

Celem programu jest:

- dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania,
- zwiększenie ostrożności i zmniejszenie otwartości na kontakty z tymi produktami.

Liczba szkół realizujących program: 12

Adresaci: uczniowie, rodzice, nauczyciele

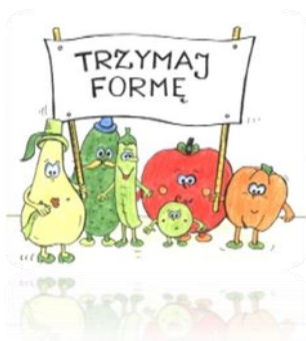
Liczba odbiorców: 718

2. Program „Trzymaj Formę” zapobiegający nadwadze i otyłości wśród młodzieży szkolnej

Program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i wygaszanych szkół gimnazjalnych.

Celem programu jest:

- zwiększenie wiedzy dot. zbilansowanej diety i aktywności fizycznej,
- podniesienie wiedzy nt. informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych,
- rozszerzenie asortymentu sklepików szkolnych o zalecane produkty,
- edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki,
- propagowanie zdrowego stylu życia w szkole, w domu i w środowisku pozaszkolnym.

Liczba szkół realizujących program: 7

Adresaci: uczniowie, rodzice, nauczyciele

Liczba odbiorców: 451

3. Program profilaktyki WZW B i WZW C „Podstępne WZW”

Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest:

- upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, czynników ryzyka zakażeń wirusami HBV i HCV,
- uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością dot. zachowań zdrowotnych własnych i innych ludzi.

Liczba szkół realizujących program: 7

Adresaci: uczniowie, rodzice

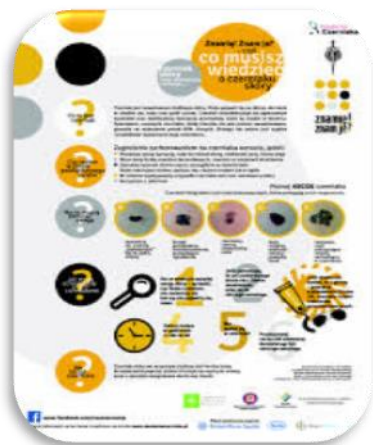
Liczba odbiorców: 846

4. Program profilaktyki chorób nowotworowych „Znamie! Znam je?”

Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki nowotworów skóry w tym czerniaka,
- kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko rozwoju raka,
- motywowanie do poddawania się badaniom profilaktycznym oraz zasięgnięcia porady lekarskiej w przypadku zaistnienia objawów mogących wskazywać na obecność nowotworów.

Liczba szkół realizujących program: 7

Grupa docelowa: uczniowie, rodzice, nauczyciele

Liczba odbiorców: 891

5. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”

Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest:

- zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę,
- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Liczba szkół realizujących program: 4

Adresaci: uczniowie, rodzice, nauczyciele

Liczba odbiorców: 184

6. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych.

Celem programu jest:

- zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

Liczba szkół realizujących program: 3

Adresaci: uczniowie, rodzice, nauczyciele

Liczba odbiorców: 197

7. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest:

- dostarczenie uczniom wiedzy i umiejętności zmniejszających ryzyko utraty zdrowia i życia ich samych oraz w przyszłości ich potomstwa spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych.

Liczba placówek realizujących program: 7

Adresaci: uczniowie, rodzice, nauczyciele

Liczba odbiorców: 392

8. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Program skierowany jest do ogółu społeczeństwa.

Celem programu jest:

- zmniejszenie odsetka codziennych palaczy tytoniu,
- zwiększenie odsetka osób, które nigdy nie wypaliły żadnego papierosa,
- zmniejszenie odsetka dzieci narażonych na dym tytoniowy,
- zmniejszenie odsetka kobiet w ciąży palących tytoń i narażonych na wdychanie dymu tytoniowego.

Liczba placówek realizujących program: 29

Adresaci: przedszkolaki, uczniowie, rodzice, nauczyciele, społeczność lokalna

Liczba odbiorców: 9048

9. Piknik Zdrowia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach został zaproszony przez Urząd Miasta w Siemianowicach Śląskich do wzięcia udziału w IV Pikniku Zdrowia, który odbył się 22 września 2018r. na terenie Parku Tradycji w Siemianowicach Śląskich.

W ramach Pikniku zorganizowano stoisko promocji zdrowia, przy którym każda osoba uczestnicząca w akcji mogła zaopatrzyć się w tematyczne materiały edukacyjne promujące zdrowy styl życia i otrzymać porady metodyczne, a także zobaczyć jak wygląda świat po zażyciu alkoholu - alkogogle i narkotyków - narkogogle.

Dla osób palących była możliwość wykonania bezpłatnego badania poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz testu Fagerstroma oceniającego stopień uzależnienia od nikotyny.

Dzięki dobrej współpracy z samorządem oraz instytucjami, organizacjami i placówkami oświatowymi, a także ze specjalistami z różnych dziedzin (lekarze, terapeuci, metodycy), którzy służyli swoją wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem podczas szkoleń i narad dla szkolnych koordynatorów programów edukacyjnych, udało się skutecznie prowadzić działania profilaktyczne i efektywnie zrealizować programy prozdrowotne. Współpraca z lokalnymi mediami umożliwiła dotarcie do większej liczby mieszkańców Siemianowic Śląskich i objęcie ich działaniami profilaktycznymi.